

לימודי הבגנה לראור את המועדים
שנ"ו אינן יחידים בסיב

להי"ם את ימל הפורים

בדעת אור הצדיק

הלכות נחלות ד

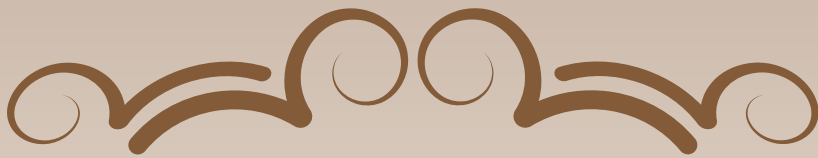
תפילה לפורים (ל"ז ח"ב)

ומתוך דבריו הבנתי שעכשו ההתחלה מפורים. שהוא מחית עמלק
שהיא עקר הגאלה של משיח, כי ראשית גוים עמלק ומלחמה לה'
בעמלק מדר דר עד דורו של משיח. (ברכת הריח ד כה)

כי בתחלה היו כל ההתחלות מפסח, ועל כן כל המצוות הם זכר
ליציאת מצרים. ועכשיו... (ולא סיים):

עכשיו ההתחלה של הגאולה ותקון כל העולמות הוא מפורים,
כמו שמוכן מרמזי דבוריו הקדושים של רבנו זכרוננו לברכה בעת
שאמר התורה על פסוק מ'מצרים ו'לא יראו פני ר'יקם שהוא
ראשי תבות פורים, שאמר אז 'כי מתחלה היו כל ההתחלות
מפסח שהוא יציאת מצרים, ועכשיו וכו', ופסק באמצע ולא
סיים דבריו. ומתוך דבריו הבנתי, שעכשיו ההתחלה מפורים,
שהוא מחית עמלק, שהוא עקר הגאולה של משיח, כי ראשית
גוים עמלק ו'מלחמה לה' בעמלק מדר דר' - עד דורו של משיח,
כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה.

(ליקוטי הלכות ברכת הריח הלכה ד')

איבודי הבנה להאיר את המועדים
שנ"י ארנן ורחימן בריב

להיים את ימי הפורים

בדעת אור הצדיק

הלכות נחלות ד

תפילה לפורים (ל"ז ח"ב)

לעילוי נשמת

ר' בנימין ב"ר יואל ז"ל
ר' יעקב ב"ר יצחק ז"ל
לאה בת ר' בנימין ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת

חיה לאה בת גיטל פיגא
לרפואה שלימה בקרוב
בתוך שאח"י

לזכות הילדים

נחמן, מרדכי מאיר, נתן, שמואל
אליעזר, יהודה, שמעון
בני שרה פערל

צבי, רחל, חנה, נחמן, אדל תמר
בני עליזה שרה

עריכה:

מכון
"נחלי גן עדן"

הוצאה לאור:
"אור המועדים"
שע"י ארגון
החזיקו - ברסלב

עימוד:

י.צ. סטאריק
050-41-55-401

עיצוב: הגיוני

מבוא

בתוך כך בא נשר גדול ודפק על המגדל ואמר להם חדלו עוד מלהיות עניים שובו אל האוצרות שלכם והיו משתמשים באוצרות שלכם.

(סיפו"מ מעשה מז' בעטלירס)

דומה שניתן לומר בוודאות כי אם ישנו מועד מסוים המאפיין ומורגש במיוחד בקרב חסידי ברסלב, הם ימי הפורים, כאשר זעקת הצילני... כבר נשמעת מלבבות כוספים ארבעים יום קודם החג, המבט על ימי הפורים הק' הוא כעל ימים מרוממים ונשגבים האמונים בחובם קדושה נעלית, ובפרט בהגיע היום הקדוש, אם זה בקריאת המגילה הנאמרת בהתעוררות נפלאה, והיציאה לפעלד בחצות ליל לעמוד ולבקש על נפשו מאת המלך, ובל ימצא אחד שמוותר על ההתבודדות בשעה זו... וביותר בעיצומו של יום במשתה היין עד דלא ידע כפשוטו כאשר נכנס יין ויוצא סוד התקשרותינו הפנימית לרוח אפינו אור חיינו, והלב נשפך כמים בזעקת בכייה בלולה באהבה שבדעת הנהפכת לשמחה עצומה על זכייתנו, עד יציאה במחול ריקודין קדישין להמתקת דין, והלב מלא ערגה וכיסופין דקדושה כוסף ובוער להתחלה חדשה בעבודת השם כאשר גילה רבינו הק' ועכשיו...

'הבה נפנה לממונה על האוצרות הוא תלמידו של הנשר הגדול שהסתכל עליו כמדבר עמו 'על מי אתה נשאר עם כל האוצרות הגנוזים אצלך' (ימי מוהרנט ה"א סעיף כ) אשר כבר טרח להעמיד לפנינו האוצרות הללו בספרי לקושי הלכותיו הקדושים, נמלא חפנינו וכיסינו באותם האוצרות להיותם מוכנים בידינו לעת יגיעו ימי היריד הגדול הלא המה ימי הפורים הקדושים הבאים עלינו לטובה, ונקנה בהם כל חמודי תבל.

אכן, היודעים מהצדיק טועמים וחשים טעם וענין אחר לגמרי בימי הפורים, אין ספק שסודו של יום נעוץ בגילוי המופלא והנורא השייך למלחמת עמלק הנאמרת מפי משה לתלמידו יהושוע "צא הילחם בעמלק" כאשר נרמזה מפי רביה"ק לתלמידו הנאמן התלמיד הלוחם בכוחו של רבו ומלמדנו טכסיסי מלחמה מעצותיו של צדיק במאבק יגע שכזו, מוהרנט"ת אשר ידע גם ידע את כחו של האוייב האכזרי אשר עליו ציוותה התורה "זכור-לא תשכח" המפזר את חיציו המורעלים, חיצו יאוש ועצבות, עייפות ואפיקורסות שבלב, וזעק הצילני...

כמי שעומדים עליו עם מקל.. ידע בכפליים את גודל כוחו של משה רבו, אשר ידיו פרושות באמונה ותפילה למען חלושי כוח, ודאג ללמדנו בחכמת תמימותו הקדושה על טיבה ועומקה של מלחמה זו והיאך נינצל ממנה – והנחילנו בספריו הק' תחבולות ועצות לרוב מתורת רבו למלחמה זו.

אחים יקרים! כל אחד מאיתנו חש במלחמה העזה והעקשת העוברת עלינו בימינו בין כחות הקדושה לסט"א, אותה מלחמת עמלק במלוא עוזה, לזנב בנחשלים כמאז כן עתה, הבה נפנה לממונה על האוצרות הוא תלמידו של הנשר הגדול שהסתכל עליו כמדבר עמו 'על מי אתה נשאר עם כל האוצרות הגנוזים אצלך' (ימי מוהרנט ח"א סעיף כ') אשר כבר טרח להעמיד לפנינו האוצרות הללו בספרי לקוטי הלכותיו הקדושים, נמלא חפנינו וכיסינו באותם האוצרות להיותם מוכנים בידינו לעת יגיעו ימי הירידה הגדול הלא המה ימי הפורים הקדושים הבאים עלינו לטובה, ונקנה בהם כל חמודי תבל.

הנה ימים באים ימי הפורים הקדושים בהם כל הפושט יד נותנים לו ואשר עליהם נאמר כיפורים כפורים, ואם לקראת כיפורים מקדימים עשרת ימי תשובה וכל ימי חודש אלול הקדושים ארבעים יום של הכנה דרבה קל וחומר שלקראת ימי הפורים הקדושים שומה עלינו להכין ולהתכונן בצוותא חדא בדיבוק ובאהבת חברים לא פחות מארבעים יום, בהכנה של לימוד בספר הקדוש ליקוטי הלכות, ולעשות מאלו התורות תפלות.

כי כל התורה שאדם לומד באה בתוך התפלה ונתחדשה שם והם מחזקין זה את זה, וזה אפילו כשהתורה שעוסק בה אין לה שייכות בפשיטות עם התפלה כגון שלומד דיני ממונות ואחר כך מתפלל על שמירת שבת וכיוצא אבל בודאי הוא מעלה יתירה ועצומה כשזוכה לעשות תפלה מהתורה בעצמה שעוסק בה שאז התורה והתפלה הם באחדות גמור ביותר ואז מחזקין זה את זה ומאירין זה לזה ונעשה מזה שעשועים גדולים למעלה שאין דוגמתם (הלכות נחלות ד' כ"ב)

וזמן קהילה לכל הוא להקהל ולעמוד על נפשנו בחבורה ובצוותא חדא לעסוק בהכנה דרבה ללבן מקחו של צדיק בהלכה הנפלאה שלפניכם ולהכין עצמינו לחיות את ימי הפורים הק' הבעל"ט באורו של משיח עדי נזכה יחדיו כולנו למחות את המן עמלק ולזכות לקדושת מרדכי ואסתר.

תוכן העניינים

דבר אל הלומד..... ז

קיצור ליקוטי מוהר"ן סימן ב..... יא

ליקוטי הלכות – נחלות הלכה ד

פרק א - כלי זיינו של איש הישראלי..... טז

יסודות האמונה המוכרחים לכל הניגש לתפילה * כוחה של כל תפילה * הכלי השלם לקבלת השפע * ענין הקדמות 'שבחו של מקום' ל'שאלת צרכיו' * ביאור ענין 'בכור' ומה שנוטל 'פי שניים' ושייכותו לעבודת התפילה * מעלת 'סמיכת גאולה לתפילה'

פרק ב - סדר נחלות..... כא

גילוי אלוקות על ידי המשכת השפע * תכלית עבודת איש הישראלי כל ימי חייו * כלל ההשפעות על ידי התפילה * ענין הירושה והנחלה מדור לדור * קדושת משפחות ישראל * ביאור סדר הנחלות

פרק ג - מלחמה לה' בעמלק..... כז

התחזקות עצומה לא להתרפות מתפילה גם כשאין רואים שום ישועה * מעלת כל תפילה ודיבור ושיחה להשי"ת * הצדיקים בונים את המשכן על ידי כל תפילות ישראל * קליפת המן עמלק - חלישות הדעת ויאוש מתפילה * 'היש ה' בקרבנו אם אין' * מלחמתו של משה - 'ויהי ידיו אמונה' * מעלת תפילות ישראל באריכות הגלות * 'בני בכורי ישראל' לעומת 'ראשית גוים עמלק'

פרק ד - בשמים ראש מר דרור..... לג

ענין התגברות המן דווקא בסוף הגלות * 'נהנו מסעודתו של אותו רשע והשתחוו לצלם ונשאו נשים נכריות' - פגם עבודת התפילה * מרדכי היהודי - שורש קדושת תפילות ישראל * אסתר המלכה - תפילתה של כנסת ישראל בתוקף ההסתרה * הארת מרדכי הצדיק לחלושי כח שבישראל * 'ואת מאמר מרדכי אסתר עושה' * גודל שמחת פורים * 'ימי הפורים לא נבטלים' * סוד מצוות 'מתנות לאביונים' * סוד מצוות 'משלוח מנות איש לרעהו' * ביאור מאמר חז"ל 'אסתר ירקרקת היתה' וכו' בעבודת התפילה * סוד הושטת שרביט הזהב - 'למעני למעני אעשה' * סוד מצוות 'סעודת פורים' * סוד מצוות 'מקרא מגילה' * התחדשות התורה על ידי התפילה * לעשות מ'תורות' תפילות'

פרק ה - ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך..... מב

התחזקות בתפילה גם אחר צמיחת קרן הישועה * סוד מצוות 'מילה' ו'פריעה' לעומת קליפת 'עשו ו'ישמעאל' * ביאור ענין קליפת 'עשו וישמעאל' העומדים לעומת עבודת התפילה * ביאור ענין 'מל ולא פרע כאילו לא מל' בעבודת התפילה * תוקף הנס הנפלא של פורים * 'קריאתה זהו הלולה'

תפילה לפורים..... מט

דברים אחדים

אודות רוממות ודרכי הלימוד
בספר הקדוש "ליקוטי הלכות"

לקראת ימי המועדים המאירים הממששים ובאים, הננו להגיש לכלל הציבור הקדוש מבקשי ה' ודורשי עזו, הלכה וסנסן אחד מערוגות הבושם השתולים ומלבלבים בשדה הספר הקדוש "ליקוטי הלכות", מדברות קודשו מלהבות אש שיצאו מפיו ומגלילי ידיו של התלמיד הגדול אור העולם מוהרנ"ת זי"ע, מאשר דלה דלה והשקה ממעייני הישועה מעמקי מימיו הזכים והמטהרים מכל הכתמים של הנחל נובע מקור חכמה.

והננו להציג בזה מספר הקדמות יקרות הנחוצות לכל באי שערי הספר הקדוש "ליקוטי הלכות", החפצים לידע את דרכי מבואותיו ותוצאות חידושו הקדושים, על מה נוסדו ומה תכלית כוונתם.

א.

כנודע וכמסופר באריכות בכתובים תחילת יצירתו של ה"ליקוטי הלכות" החלה בראשית התקרבותו של מוהרנ"ת זי"ע לרבינו הק'. כבר כשנועדו ונפגשו לראשונה רמז לו שיראה לעיין ולחדש בתורתו הק'. בהמשך הימים הדריכו לשם כך להקדים את לימוד כל ארבעת חלקי השולחן ערוך וכתבי האר"י הקדוש, כשלאחר מכן אף האציל עליו מרוחו הגדולה בירור המדמה והורה לו לבסס את חידושו על אדני הלכות השולחן ערוך.

ומאז ועד אחרית ימיו ממש, פקודת רבו שמרה רוחו, ומוחו הקדוש שוטט כל הזמן והגה ללא הפוגה בעומק התורות שבספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן", ובהדרת קדושת רבו המשפיע עליו חידש בהם כחד בדרא תילי תילים של הלכות וחידושים פלאי פלאים, מלאי התגלות התנוצצות אלקות, שלא שמעתן אוזן מעולם.

ב.

והנה רבינו הק' גילה את רצונו הקדוש והרבה להפציר ולהזהיר בשיחותיו הקדושים לילך עם תורותיו הקדושים, וכפי שמביא מוהרנ"ת זי"ע ב'שיחות הר"ן" (רצז):
"דְּבַר עֲמֵנו כַּמָּה פְּעָמִים שְׂרָצוּנו חָזַק מֵאֵד שְׁנֵלְךָ עִם הַתּוֹרוֹת שְׁגָלָה. דְּהֵינּוּ לִילְךָ תַחֲלָה אֵיזָה זְמַן עִם תּוֹרָה פְּלוֹנִית בְּעֶרְךָ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים דְּהֵינּוּ שִׁיחֵי כָּל עֲבוֹדָתוֹ וְהִלּוּכּוּ בִּירָאת ה' עַל־פִּי הַנֵּאמָר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה. וְכָל תְּפִלָּתוֹ וְשִׁיחָתוֹ יִהְיֶה לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ לָמָּה שְׁנֵאמָר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכֵן יִתְנַהֵג אֵיזָה זְמַן. וְאַחֲרֵיכֶּן יִלְךְ אֵיזָה זְמַן עִם תּוֹרָה אַחֲרֵת וְכֵן אַחֲרֵיכֶּן עַד שִׁיגְמֹר לִילְךָ עִם כָּל הַתּוֹרוֹת. וְדַבֵּר כַּמָּה פְּעָמִים מִזֶּה. אֲשֶׁרִי מִי שִׁיֵּאחֲז בָּזֶה":

ואת רצונו הגדול והקדוש הזה קיים מוהרנ"ת זי"ע במילואו ובתכלית השלימות. כשמזמן לזמן לקח תורה ומאמר והיה הולך ומטייל בו לאורכו ולרחובו ולעומקו לפני ולפנים, וברוח פי שניים שקיבל מרבו הק' חידש בהם כפליים לתושיה.

שכן, מלבד מה שזיכך וצירף עצמו בזיכוכך אחר זיכוכך, כבר העד העיד עליו רבינו הק' שהוא זה אשר זכה לידע ממנו מעט ולהבין ולהשכיל כוונתו, הרי שחידושו מוזקקים שבעתיים להאיר בהם את הדרך ילכו בה.

ואמנם על פי סדר לימודו בשולחן ערוך היה מקשר ומאיר בנקודת התורה והמאמר את נקודת הזמן וקריאת התורה השבועית באור יקרות, וביותר בהגיע חג ומועד הפליא להאיר את מצוותיו וענייניו על פי השגות התורה והמאמר, ואף מאורעות השעה והתקופה חברו יחדיו כחוט השני להיות בלולים ומוארים בנפלאות חידושו.

ג.

ואולם עיקר כוונתו הקדושה של מוהרנ"ת זי"ע בדרושו וחידושו היתה בשתיים:

ראשית, לברר מקחו של צדיק, את פשטות הבנת התורה, להוציא ממנה עצות ודרכים בעבודת ה'. וכפי שהאריך לכתוב בהקדמתו שעיקר כוונתו היתה זו למצוא הדרכים והעצות המונחים בתוך דברי רבינו ז"ל לדעת לעמוד נגד היצר ותחבולותיו, ולעלות מדרגה לדרגה בעבודת ה'.

ושנית, הרחבת הדיבורים בדיבורי התחזקות עמוקי לב, לחזק ולחשל ולאמץ ידים רפות אשר נסוגו אחור מרוב נסיונות ומעברים, ועליהם מרעיף טל תחיה לרפא לבבות נשברים, כשהוא נוסך בהם כח ותקווה להתנער מעצבותם ולהכנס בכל פעם מחדש בעבודת ה'. וכפי שכותב הגה"ק ר' אברהם בר"ן זי"ע בספרו כוכבי אור (חכמב ובניה לט): "וְכַאֲשֶׁר נִרְאָה וְנִדְעַ לְכָל מַבִּיט וּמַסְתַּכַּל בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, שְׂאָף עַל פִּי שְׁמֵרָבָה לְדַבֵּר מִכָּל הַמְּדוּת טוֹבוֹת וְיִשְׁרוֹת, אֲבָל עָקֹר וְרַב דְּבָרָיו יִסּוּבְבוּ עַל עֵינָיו הַתְּחַזְּקוֹת לְחַזֵּק וּלְאֲמֹץ כָּל הַנְּחַשְׁלִים וְהַעֲיִפִים

וְהִיגְעִים, אֲשֶׁר עָמְלָק רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, לְבַל יִתְאַשּׁוּ עֲצָמָם מִן הַרְחָמִים, פִּי
הוּא יִתְבָּרֵךְ חֲנוּן וְרַב לְסִלָּח״.

ד.

אכן, בכדי לְשׁוֹט בים החכמה במאמרים ובהלכות הקדושים, ראוי לכל לומד
לידע היטב את הנקודות של התורה עליה סובבת ומושתתת ההלכה, ולהתבונן
במה שמוהרנ"ת מביא ממנה בפתיחת ההלכה, כי על כן, לפי אלו הנקודות נבנים
ומיוסדים כל טעמי ונימוקי הדרוש. ואשרי הזוכה להביט ולעיין בכל דברי התורה
ודאי יועיל לו מאוד להבנת את נפלאות הדרוש וקישוריו.

ה.

עוד זאת יש לציין, מאשר כתב והזכיר בהקדמתו, שאין באריכות דבריו יתור
כלל, כי המעיין ומשים לב היטב לדבריו הקדושים יבחין שבכל פעם מוסיף עוד
נדבך חדש וקומה לדבריו הקודמים, אשר נשזר ונקשר באופן מופלא בסמיכת
פסוקים ומאמרי חז"ל. ואשר על כן, יש לדקדק היטב בדבריו לחפש ולמצוא
את העצות אליהם הוא חותר להגיע לבאר ולגלות.

אלו הן קצות הידיעות והקדמות
הנחוצות לפני כל לומד, ואידך זיל
וגמור בספרי והקדמות מוהרנ"ת ז"ל
ותלמידיו הבאים אחריו, שהאריכו
לבאר ולסבר את האוזן בדרכי ומעלת
הספר הקדוש "ליקוטי הלכות".

השם יתברך יעזרנו שיופצו מעיינותיו
חוצה, הנמשכים מהנחל נובע מקור
חכמה, שיש בהם להחיות ולהשיב נפש
כל חי, להתחזק ולהתחדש בהם בכל
עת ובכל שעה בעבודת השם יתברך,
וכן להאיר עמם את נועם אור קדושת
המועדים והזמנים, ובעיקר נועדו סגולתם
להמשיך ולהזריח בהם בעומק הלילה
והגלות את רוחו של משיח ה' מרחפת
עליהם, להחיש את ביאת גואלינו אליו
נכספת נפש כל חי.

דְּבַר עֲמֵנו כְּמָה
פְּעָמִים שְׂרָצוֹנוּ
חֹזֵק מְאֹד שֶׁנֶּלְךָ עִם
הַתּוֹרוֹת שֶׁנֶּלְךָ. דְּהֵינּוּ
לֵילְךָ תַּחֲלָה אֵיזָה זְמַן
עִם תּוֹרָה פְּלוּגִית
בְּעֶרְךָ שְׁנַיִם אוֹ
שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים דְּהֵינּוּ
שִׁיחֵי כָל עֲבוֹדָתוֹ
וְהַלּוֹכוֹ בִּירְאָת ה'
עַל־פִּי הַנְּאֻמֵּר בְּאוֹתָהּ
הַתּוֹרָה. וְכָל תְּפִלָּתוֹ
וְשִׁיחָתוֹ יִהְיֶה לְזִכּוֹת
לְהַגִּיעַ לְמָה שֶׁנְּאֻמֵּר
בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְכֵן
יִתְנַהֵג אֵיזָה זְמַן...

**קיצוד
לוקוטי מוהר"ן**

סימן ב'

**להבנת ההלכה
המיזסדת
על תורה זו**

קיצוד ליקוטי מוהר"ן סימן ב' להבנת ההלכה המיוסדת על תודה זו

א. עקר הכלי זון של איש הישראלי הוא התפלה, וכל המלחמות שצריך האדם לכבש, הן מלחמות הנצר הרע הן שארי מלחמות עם המונעים והחולקים הכל עלידי תפלה, ומשם כל חיותו. על-כן מי שרוצה לזכות לקדשת ישראל באמת, צריך להרבות בתפלות ובקשות ושיחות בינו לבין קונו, כי זה עקר הכלי זון לנצח המלחמה. [עין ירושלמי ברכות (ד) אין אומרים לו עמד והתפלל אלא בא וקרב עשה מלחמותינו]:

ב. מי ששומר את הברית זוכה לתפלה, וכן הפוגם בברית נוטלין ממנו התפלה. [בדאי תא בתקונים 'מאן דקטיל לחוניה (דעקרא הוא בעריות כמבאר בפנים) יהבין לה ברתא דמלכא דאיהו צלותא', וזהו דכתיב אחר פסוק 'חגור חרבך' המבואר בפנים 'בנות מלכים וכו', כל בבודה בת מלך]:

ג. צריך להפריש צדקה קדם התפלה, ועלידי זה תפלתו שגורה בפיו. גם עלידי הצדקה נצול ממחשבות זרות שבתפלה, ויוכל להתפלל בראוי שלא יטה מן הצד לא לימין ולא לשמאל, רק יכלכל כל דבריו במשפט:

ד. אי אפשר לזכות לתפלה בשלמות, כי אם עלידי שמירת הברית בשלמות על-כן צריך כל אחד לקשר תפלתו לצדיקי הדור האמתיים, כי הם יודעים להעלות כל תפלה ותפלה למקום הצריך לה, ובונים מהם קומת השכינה, ועלידי זה יתקרב ביאת המשיח:

ה. תורה ותפלה הם מחוקין זה את זה ומאירין זה לזה, על-כן צריכין לעסק בשניהם דיקא, וכל התורה שאדם לומד לשמור ולעשות, כל האותיות הם ניצוצי נשמות והם נתלבשין בתוך התפלה ונתחדשים שם בבחינת עבור, ועלידי זה נשלם גם אור התפלה ביותר, אך עקר השלמות הוא עלידי שמקשרין ומביאין את התפלה להצדיק שבודר:

ו. אם האדם מרבה בתפלה והתבודדות ימים ושנים הרבה, ואף על פי כן הוא רואה בעצמו שעדון הוא רחוק מאד מהשם יתברך, ונרמה לו שהשם יתברך במסתיר פנים ממנו חס ושלום, אל ימעה חס ושלום שהשם יתברך אינו שומע תפלותיו ושיחותיו כלל, רק יאמין באמונה שלמה שהשם יתברך שומע ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור של כל תפלה ותהנה ושיחה, ואין שום דבור נאכד חס ושלום. רק כל דבור ודבור עושה רשם למעלה מעט מעט ומעורר רחמיו יתברך בכל פעם, אך עדון לא נגמר הבנין דקדושה שהוא צריך לכנס בו, וברכות הימים והשנים אם לא יהיה טפיש ולא יפל בדעתו בשום אופן בעולם, ויתגבר ויתחזק ויתאמץ בתפלה יותר ויותר, אזי על ידי רבוי התפלות יכמרו רחמיו יתברך, עד שהשם יתברך יפנה אליו ויאיר לו פניו וימלא חפצו ורצונו בכח הצדיקים האמתיים, ויקרבהו ברחמים ובחמלה גדולה:

ז. אין ראוי לחשב לקבל שכר על שום דבר, כי כל המעשים טובים שלנו וכל התפלות הכל מאתו יתברך, על-כן אפלו אם האדם זוכה לפעמים לאיזה ישועה והתקרבות קצת, אל יחשב שזכה לזה על ידי תורתו ותפלתו ומעשיו הטובים, כי הכל מאתו יתברך בנ"ל, ולולא חסדו הגדול כבר היה נמבע חס ושלום במה שהיה נמבע רחמנא לצלן:

ח. עקרא דיצרא בישא הוא על עריון, והוא עקרא דמסאבותא, על-כן צריכין לידע שעקר הנסיון של כל אדם בזה העולם הוא בתאוה זאת, אשרי הזוכה לנצח המלחמה:

ט. הצדיק האמת שבדור הוא בחינת מאור הגדול, והוא מזהיר ומאיר את התפלה שהוא בחינת מאור הקמין:

ליקוטי הלכות

הלכות נחלות הלכה ד'

”כי בימינו אלה שעובר על כל
אחד ואחד מה שעובר בגוף
ונפש, צריך להיות עקר הלמוד
בספרי מוהרנ”ת ז”ל, על אשר
על ידו היה ביכלת אדמו”ר זצ”ל
להוריד את דבריו הנודאים,
ולעורר ולחזק בהם גם אנשים
מגשמים ומנחמים בעמק השאול
תחתיות כמונו. גם כי באמת כל
דברי מוהרנ”ת ז”ל מראש ועד
סוף, הכל מאדמו”ר זצ”ל...”
(בוכבי אור, הקדמה)

ליקוטי הלכות

הלכות נחלות הלכה ד'

פרק א

כלי זיינו של איש הישראלי

האמונה החזקה שהשי"ת שומע תפילת כל פה, ושכח תפילת כל אחד מישראל לפעול ישועה ורחמים - היא המתקנת את התפילה להיותה כלי שלם לקבלת השפע

ב. וזהו בעצמו בחינת מה שהבכור נוטל פי שנים, פי רבנו זכרוננו לברכה לא באר שם רק שנטילת הבכור פי שנים הוא בחינת עבודת התפלה, אבל היא גופא מה שהבכור נוטל פי שנים, לא נכתב שם טעמו וענינו. וגם מה ענין פי שנים של הבכור - לתפלה שיש בה שני בחינות שהם סדור שבחו ושאלת צרכיו:

ג. אף הענין, כי מה שיש בתפלה שני בחינות, שהם סדור שבחו של מקום ושאלת צרכיו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לב.) 'לעולם יסדר אדם שבחו של מקום תחלה ואחר-כך יבקש צרכיו', זה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם

סדר נחלות: הנון וכל יוצאי חלציו קודמין לבת וכו', האב קדם לכל יוצאי ירכו וכו' (שו"ע חו"מ סי' רעו), וענין הבכור שנוטל פי שנים (שם סי' רעז):

א. על-פי התורה 'אמר אל הפהנים בסימן ב', עין שם כל התורה, מבאר שם שעקר הוא התפלה, פי עקר כלי זינו של משיח וכל המלחמות שיעשה וכל הכבישות שיכבש - הכל משם וכו'. ומבאר שם שיוסף ששמו הברית זכה לבכורה, שהוא בחינת עבודת התפלה, פי הבכור נוטל פי שנים, פי שנים הוא בחינת התפלה, שיש בה סדור שבחו של מקום ובקשת צרכיו וכו', עין שם:

לְהֶאֱמִין בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ וּמַאֲזִין וּמְקַשֵּׁב כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְלוּ מִהַגְרוּעַ שֶׁבַּגְרוּעִים, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לִפְעַל בְּקִשְׁתּוֹ בְּרַחֲמִים אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ אִם יִתְפַּלֵּל בְּאֵמֶת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קמה) 'קְרוֹב ה' לְכָל קֹרְאָיו' וְכוּ'.

וְכָל זְמַן שָׂאִין לוֹ אִמוּנָה בְּעֲצוּמוֹ שְׁיֵשׁ גַּם לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע בְּתַפְלָתוֹ, עֲדִין אֵין לוֹ כְּלֵי לְקַבֵּל הַשְּׁפַע, כִּי אֵין לוֹ מְקוֹם וְכֵלֵי בְּלָבוֹ לְקַבֵּל הַשְּׁפַע, מֵאַחַר שֶׁלִּפְנֵי דַעְתּוֹ הוּא רַחוּק מִלְּקַבֵּל הַשְּׁפַע וְלְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע, מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ מֵאֲמִין בְּעֲצוּמוֹ שֶׁתְּפִלָּתוֹ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם.

עַל-כֵּן עֲקַר הַתְּהוּוּת הַכְּלִי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה לְהַמְשִׁיךְ וּלְקַבֵּל הַשְּׁפַע וּלְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ - הוּא עַל-יְדֵי שְׁלֵמֹת הָאִמוּנָה בְּכָל הַבְּחִינֹת, שֶׁמֵאֲמִין בְּה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא כֹּל יָכוֹל שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל וּמְנַהֵיג כְּרִצּוֹנוֹ, וְהוּא חַנוּן וְרַחוּם וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה כַּנ"ל.

וּבְשִׁבְיָל זֶה צְרִיכִין לְסַדֵּר שְׂבָחוֹ שֶׁל מְקוֹם תְּחִלָּה וְאַחֲרֵי-כֵן לְשֵׂאֵל צְרִיכִין, כִּי עַל-יְדֵי סִדּוּר שְׂבָחוֹ שֶׁל מְקוֹם נִתְחַזְּקָה הָאִמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן מְזַפְרִין בְּתַחֲלַת הַתְּפִלָּה בְּסִדּוּר שְׂבָחָיו זְכוֹת אָבוֹת, כְּדֵי לְחַזֵּק הָאִמוּנָה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ גּוֹמֵל חֲסִדִּים

לְבָרְכָהּ (סנהדרין כב:) 'אֵין הָאִשָּׁה כּוֹרֶתת בְּרִית אֶלָּא לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ כְּלִי'.

כִּי הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת 'אִשָּׁה יְרֵאת ה' הִיא תִתְהַלֵּל' (משלי לא) כְּמוֹכָא, כִּי עֲקַר הַתְּפִלָּה הוּא לְתַקֵּן כְּלֵי הַשְּׁפַע בְּשִׁלְמוֹת כְּפִדּוּעַ, וְכְמוֹבָאֵר בְּהַתּוֹרָה וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי וְכוּ' (בסי' לד). כִּי ה' יִתְבָּרַךְ חִפְּץ לְהַטִּיב וְרוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ טוֹבוֹ וְחֲסִדּוֹ תָּמִיד, אִךְ אֵין יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע כִּי אִם עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוּנִים דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְּנָן לָהֶם הַמְּמַשְׁלָה, עַל-יְדֵי שֶׁיִּתְקַנּוּ כְּלֵי הַשְּׁפַע בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי תְּפִלָּה כְּתַקּוּנּוֹ.

וְעַקַר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא עַל-יְדֵי הָאִמוּנָה, כִּי אִמוּנָה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּמָה פְּעָמִים (ליקוטי מוהר"ן סי' ז, ט, ועוד), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שמות יז) 'וַיְהִי יְדִיו אִמוּנָה', וְתַרְגוּמוֹ 'פְּרִישָׁן בְּצִלוֹ'. וְהָאִמוּנָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת שְׁלֵמָה בְּכָל הַבְּחִינֹת, וּבְלֹא זֶה אֵין לְהַתְּפִלָּה שְׁלֵמוֹת וְאִינָה נַעֲשִׂית כְּלֵי לְקַבֵּל הַשְּׁפַע, כִּי עֲקַר הַכְּלֵי שֶׁנִּשְׁלַמְת עַל-יְדֵי דְבוּרֵי הַתְּפִלָּה הוּא עַל-יְדֵי הָאִמוּנָה הַשְּׁלֵמָה, שֶׁהִיא עֲקַר הַכְּלֵי לְקַבֵּל כָּל טוֹב.

הֵינּוּ שְׂכָמוֹ שֶׁצְרִיךְ שֶׁיְהִי לוֹ אִמוּנָה שְׁלֵמָה בְּה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בּוֹרָא הַכֹּל וּמְנַהֵיג מוֹשֵׁל וּמַשְׁגִּיחַ וּבְיָדּוֹ לְשַׁנּוֹת אֶת הַטֵּבַע כְּרִצּוֹנוֹ וְלְהַשְׁפִּיעַ כָּל טוֹב, כְּמוֹ כֵּן צְרִיךְ שֶׁיְהִי לוֹ אִמוּנָה בְּעֲצוּמוֹ,

ועל-כן בסיוס שאלת צרכיו מסמינן
בברכת 'שומע תפלה', כי זה
עקר שלמות התפלה כשאנו מאמינים
שהוא שומע תפלת כל פה, שעל-ידי זה
עקר שלמות הפלי לקבל השפע וכנ"ל,
ואנו מתחזקים באמונה זאת שהוא יתברך
שומע תפלה, על-ידי שסדרנו שבחיו
יתברך ויתעלה תחלה, שהוא אלקי
אבותינו וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
וכו' וכנ"ל:

ד. אבל עדין צריכין יגיעה ועבודה
גדולה להיות חזק באמונה זאת
בשלמות, להאמין בעצמו שיש לו כח
לפעל כל דבר בתפלתו, כי יש כמה מיני
חלישות הדעת בלב האדם בענין זה
כאשר יודע כל אחד בעצמו, ורב בני
אדם נדמה להם שהוא אין לו כח לזה,
ועל-כן אינו מתחזק בתפלה.

ועקר היגיעה הוא בתחלה, דהינו בעת
שמתחיל להתחזק להתפלל
בכונה, בבחינת 'כל התחלות קשות'
(מכילתא יתרו), כי אז עדין לא ראה שום
פעולה על-ידי תפלתו. אבל כשזוכה
להתגבר בכל כחו להתפלל בכונה עד
שזוכה לפעל איזה דבר בתפלתו, כגון
שהתפלל על איזה דבר ונענה, אזי הוא
מתחזק בזה להאמין גם בעצמו שיש לו
כח לפעל בתפלתו, מאחר שראוה שפבר
שמע ה' יתברך גם תפלתו ונענה, ואז
נעשה אצלו פלי לקבל השפע, כי עקר

טובים תמיד, ועשה חסדים גדולים עם
אבותינו ושמע תפלתם תמיד, ובכחם
וזכותם אנו מתחזקים שישמע גם את
תפלתנו, וימלא משאלותינו ברחמים.

וזהו פלל סדור שבחיו יתברך שאומרים
בתחלת התפלה, כמו שאנו אומרים
'אלקינו ואלקי אבותינו אלקי אברהם וכו'
האל הגדול וכו' גומל חסדים טובים
וקונה הפל וזוכר חסדי אבות וכו', הינו
שמזכירין שבחיו יתברך שהוא אלקי
אבותינו, שגמל עמהם חסד ושמע
תפלתם תמיד, שעל-ידי זה נתיחד שמו
עליהם, והוא 'זוכר חסדי אבות ומביא
גואל לבני בניהם' שהם אנחנו עמו בכל
דור ודור, שאנו מעתדים לגאולה שלמה
בקרוב ולקבל כל טוב וכו'.

ועל-ידי שאנו מזכירין כל זה שבחיו,
כי זה עקר שבחיו כשמזכירין
טובו וחסדו, כי זה עקר גדלתו יתברך
כנודע, על-ידי זה נתחזק לבנו להתפלל
בלב שלם אליו יתברך על צרכינו, כי
על-ידי זה נתחזק אצלנו האמונה בעצמנו,
שירחם גם עלינו וישמע תפלתנו וישפיע
לנו כל טוב כאשר שמע תפלת אבותינו
ויחד שמו עליהם וכנ"ל, ועל-ידי זה
נעשה לנו פלי לקבל השפע וכנ"ל. נמצא
שסדור שבחיו קדם שאלת צרכיו הוא
בשביל לתקן הפלי בשלמות לקבל השפע
וכנ"ל.

התהוות הכלי הוא על-ידי האמונה, דהינו על-ידי שמאמין גם בעצמו, שה' יתברך שומע גם תפלתו וכנ"ל:

ה. וזה בחינת בכור, כי משם נמשך הולדת הבכור, כי כל ההולדות וכל ההשפעות הכל נמשך רק על-ידי התפלה, ועל-פני הולדת הבכור נמשך מבחינה זאת, מבחינת הפעלה ראשונה שפועל איש ישראל על-ידי תפלתו, שעל-ידי זה נתחזקה אמונתו להתפלל תמיד, ומשם נמשך הולדת הבכור שהוא הולדה ראשונה.

ובל ההולדות שנמשכין אחר-כך, בכלם יש בהם חלק מהולדת הבכור, כמובא בכתבי האר"י ז"ל (שער המצוות פ"י יתרו), הינו שכל התפלות שאחר-כך, שעל ידם כל ההולדות, כלם יש בהם חלק מהפעלה הראשונה שפעל על-ידי תפלתו, כי על-ידי זה נתחזקה אמונתו להתפלל תמיד, שעל-ידי זה עקר התהוות הכלי להמשיך השפע כנ"ל.

ועל-בן נוטל הבכור פי שנים, כנגד פי שנים שיש בתפלה, שהם סדור שבחו יתברך ובקשת צרכיו, כי הם בחינה אחת ממש. כי סדור שבחו קדם שאלת צרכיו שהוא חזוק האמונה פדי לעשות פלי וכו' כנ"ל, עקר בחינה זאת מקבל הבכור, שהוא בחינת פעלה הראשונה שפועל על-ידי תפלתו, שאז היה צריך להתחזק ביותר להאמין בעצמו, מאחר

שעדין לא ראה שום פעלה על-ידי תפלתו. אבל אחר-כך שכבר פעל פעלה הראשונה בתפלתו, אזי יכול בנקל להתחזק בכל פעם להאמין בעצמו, מאחר שכבר ראה שפעל על-ידי תפלתו. נמצא שכל ההולדות וכל ההשפעות שנמשכין אחר-כך, בכלם יש בהם חלק הפעלה הראשונה שהוא בחינת הולדת הבכור, ועל-פני מגיע לו פי שנים בכל אשר ימצא לו, כי יש לו חלק כנגד כל אחד ואחד וכנ"ל.

ועין בכתבי האר"י ז"ל (שער הפוסקים פרשת וארא), מבאר בענין דרכי סודותיו הקדושים, שפי שנים שנוטל הבכור הוא בבחינת 'אין האשה כורתת ברית וכו', שהוא בחינת 'הוא רוחא דשדי בגויה' (זהר משפטים צ"ט), שהוא בחינת סוד היבור, כי מההוא רוחא דשדי בגויה בביאה הראשונה, משם צריכין לקבל כל ההולדות של כל הבנים, ועקר מקבל הבכור, וכל הבנים שבאים אחר-כך מקבלין על ידו, על-פני מגיע לו פי שנים, עין שם. וכל הדברים האלה מבארים עתה על-פי דרכנו בדרך הפשוט לעבדא ולמעשה להתחזק בתפלה תמיד וכנ"ל. ובאמת הכל אחד, כי גם פנימיות פונת האר"י ז"ל הוא להביא לידי מעשה, [ובענין זה יש הרבה לדבר עד שיהיה נתפס מזה איזה התנוצצות בלב כל חד כפום מה דמשער בלבה, ואין כאן מקומו]:

אבל באמת לא כן הוא, כי ה' יתברך שומע תפלות כל פה פידוע וכנ"ל, אף בתחלה קדם שרגיל בתפלה, צריך התחזקות הרבה על זה, אף אחר-כך כשכבר פעל לפעמים איזה דבר בתפלתו, אז נתחזק לבו להאמין בהאמת שגם תפלתו שומע ה' יתברך, מאחר שראה ששכבר שמע ה' יתברך את תפלתו כנ"ל.

וזה בחינת מה שאמר דוד המלך עליו השלום: 'דרשתי את ה' וענני וכו' זה עני קרא וה' שמע' וכו' (תהלים לד). שצויעק ואמר 'זה עני קרא וה' שמע', כי היה ענו מאד ואמר על עצמו 'זה עני קרא' ואף-על-פי-כן 'וה' שמע', ועל-ידי זה הוא מחזק את עצמו לצעק ולהתפלה תמיד לה' יתברך וכנ"ל. וזה בחינת בכור שהוא בחינת עבודת התפלה וכנ"ל. וכן בתפלת יונה הנביא (יונה ב) 'מבטן שאול שועתי שמעת קולי וכו', בהתעטף עלי נפשי את ה' זכרתי ותבוא אליך תפלתי' וכו', וכן הרבה. והבן ושים לבך היטב לזה עד שתאמין בעצמך, ותזכר בכל פעם כמה פעמים קראת מצרה אל ה' וכו' וענה אותך והושיעך, ועל-ידי זה תתחזק גם אתה בתפלה וה' יושיעך וכנ"ל.

[וזה בחינת גדל המעלה של סמיכות גאולה לתפלה שהפליגו רבותינו זכרונם לברכה במעלתה, ועקר המעלה הוא בבחינה הנ"ל שעל-ידי שאומר ומספר ענין גאלת מצרים ומזכיר גדל

ו. ועל-כן אין הבכור נוטל בראוי פבמחזק (שו"ע חו"מ רעח, א), כי כשהשפע ראוי לבוא, עדין לא נגמר הפלי בשלמות, ועקר מעלת הבכור הוא במחזק, דהינו בהשפע שכבר נמשכה בשלמות למטה על-ידי שלמות הפלי עד שנתחזקה אצלו בשלמות, כי במעלות שלמות הפלי הנ"ל יש להבכור חלק יותר כנגד כל אחד ואחד כנ"ל, אבל פשראוי לבוא, שעדין לא נגמר הפלי, אין להבכור מעלה בו כנ"ל, על-כן אין נוטל בו פי שנים וכנ"ל:

ז. ועל-כן תמצא ברב התפלות, שמתחילין לספר בשבחו של מקום מה שכבר פעלו אבותינו בתפלתם, כמו שכתוב (תהלים מד) 'אלקים באזנינו שמענו וכו' פעל פעלת בימיהם בימי קדם' וכו', עד 'צוה ישועות יעקב' וכו', הינו כמו שפעלת בימי אבותינו ועשית להם נסים וישועות גדולות, כן צוה ישועות יעקב גם עתה. וכן 'בטחו ותפלטמו אליך זעקו ונמלטו' וכו' (תהלים כב), וכן הרבה, כי אי אפשר לפעל בתפלתו כי אם כשמתחזק בדעתו שיש פח בדינו לפעל בתפלתנו, שעל-ידי זה עושה פלי לקבל השפע כנ"ל.

אף לפעמים יכול הבעל דבר להחליש דעתו, שאף-על-פי שאבותינו ורבותינו פעלו הרבה בתפלתם, אבל איש גרוע כמוך אף אפשר שתפעל בתפלתך.

הנסים והנפלאות שעשה השם יתברך עם אבותינו אז על-ידי תפלתם, כמו שכתוב (שמות ט) 'וישמע אלקים את נאקתם' וכו', על-ידי זה אנו בטוחים שגם עתה ישמע ויקבל תפלתנו, ועל-ידי זה אנו מתחזקים בתפלה להתפלל בכונה גדולה, ובשביל זה יקר מאד סמיכות גאלה לתפלה, הינו פנ"ל.

ועיין ברבנו יונה בתחלת ברכות (ב): מבאר שם פדברינו על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ד): 'איזהו הקדוש זכר צדיק לברכה. (השלמה מכת"ו):

בן עולם הבא זה הסומך גאלה לתפלה וכו', וזה לשונו: ויש להקשות, וכי מפני שסומך גאלה לתפלה יש לו שזכר כל כך וכו', ומסיק בשם מורו הרב שפיון שמזכיר עכשו אותה הגאלה שבטחו אבותינו בשם והצילם, ומתפלל מיד, נמצא שגם הוא בוטח בו שיענה אותו כמו שענה לישראל וכו', ולפיכך זוכה בסבתו לחיי עולם הבא, עד כאן לשונו בקצור עין שם, הרי מבאר פדברינו הנ"ל, ברוך ה' שפונתי לדעת החסיד הקדוש זכר צדיק לברכה. (השלמה מכת"ו):

ועיין ברבנו יונה בתחלת ברכות (ב): מבאר שם פדברינו על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ד): 'איזהו

פרק ב סדר נחלות

ענין נחלה וירושה וסדרה, וקדושת משפחות ישראל - בסוד המשכת השפע על ידי כלי התפילה באופן שלא ייפסק לעולם

השפע כי אם על-ידי תפלת ישראל, על-כן כל מה שישראל נתרבין יותר בעולם וממשיכים שפע יותר נתמלא רצונו יתברך יותר, כי כל חפצו יתברך להשפיע טוב לישראל תמיד, וזה כל תענוגיו ושעשועיו פנ"ל.

ובשביל זה נברא איש הישראלי, כדי שיעסק בתורה ותפלה וימשיך שפע בעולם שעל-ידי זה נתגלה אלקותו יתברך בעולם, כמו שכתוב (תהלים 10) 'אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה, לדעת בארץ דרכך, וכמו שפרש רש"י שם: 'יאר פניו' - להראות פנים שוחקות לתת טל ומטר, הינו המשכת השפע, על-ידי זה: 'לדעת בארץ דרכך וכו' יודוך וכו' עד וייראו אותו כל אפסי ארץ וכו'. כי על-ידי המשכת השפע על-ידי ישראל, על-ידי זה יפירו וידעו דרכיו יתברך שהוא שומע תפלת כל פה, ועל-ידי זה יודו אותו כלם וייראו

ח. וזה בחינת 'בן קודם לבת'. כי עקר בריאת העולם היה כדי לגלות רחמנותו וטובו בעולם פידוע, אבל השם-יתברך מסר את כל העולם ומלאו ביד בני אדם, כמו שכתוב (תהלים קטו) 'והארץ נתן לבני אדם', שבני האדם כפי מעשיהם כן ימשיכו השפע מלמעלה להחיות ולקיים את העולמות, כמו שכתוב (בראשית ב) 'וכל שיח השדה טרם יהיה וכו', כי לא המטיר ה' אלקים, ואדם אין וכו', ופרש רש"י 'עד שבא אדם והתפלל וכו', כי עקר המשכת השפע הוא על-ידי התפלה שישראל מתפללין, וכל מה שאיש הישראלי מרבה בתפלה וממשיך יותר שפע ורב טוב לבית ישראל, כן מחיה ומקיים כל העולמות ביותר ונתגלה גדלו וטובו יותר, שזהו עקר תענוגיו ושעשועיו יתברך.

כי יותר ממה שהעגל רוצה לינק וכו' (פסחים קיב), כי הוא חפץ חסד ורוצה להיטיב תמיד, אך אי אפשר להמשיך

כי כל אחד כפי מה שזכה להרבות בצדקה כמו כן המשיך השפע בתפלתו וכמו כן זוכה לחיים לנצח, כי המשכת השפע הוא חיות וקיום כל העולמות, ועל-ידי זה בודאי נמשך עליו גם-כן חיים טובים וארפים לנצח.

ועל-בן מגיע הירשה לבניו הזכרים, כי הזכר הוא בחינת משפיע ועל ידו נמשך השפע יותר מדור לדור, שזה עקר ההשארה של האדם וכנ"ל, ועל-בן הוא מקבל הירשה, כי על-ידי שמקבל הירשה מאביו, דהינו השפע טוב של אביו, על-ידי זה יכול להמשיך רב שפע וטוב עוד יותר ויותר, כי אין הברכה שורה על דבר ריק כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (זהר לך פח), כמו שכתוב (מלכים ב' ד) 'הגיד לי מה יש לך בביית' וכו'.

וזה גם-כן נמשך מבחינה הנ"ל שכתבנו למעלה (באות ה) בענין בכור, שעל-ידי שהאדם רואה שכבר פעל איזה דבר בתפלתו על-ידי זה נתחזק לבו יותר להתפלל, ועל-בן כשיש איזה דבר שיחול עליו הברכה בקל יותר להמשיך השפע, כי זה הדבר נמשך מאיזה תפלה, כי אין שום דבר בעולם נמשך כי אם על-ידי תפלה, ועל-בן אז בקל יותר להמשיך עוד שפע, מאחר שכבר יש איזה שפע שנמשך על-ידי התפלה שמה נמשך התחזקות הלב להתפלל יותר כנ"ל.

אותו כל אפסי ארץ, שבשביל זה נברא הכל כדי שיתגלה אלקותו בעולם, שעקר ההתגלות הוא על-ידי שראין שישאל פועלין בתפלתם וממשיכין שפע ורב טוב וכנ"ל.

וזה כל עבודת האדם כל ימי חייו - להמשיך שפע ורב טוב על-ידי מעשיו הטובים, והעקר על-ידי תפלה, שעל-ידי זה עקר המשכת השפע פדוע, (וכמו שמבאר בהתורה ואתם תהיו לי וכו') בליקוטי מוהר"ן [סימן לד, עין שם].

ואפלו כשהאדם נפטר מהעולם צריך לראות שלא יהיה נפסק צנור השפע שהמשיך בעולם, ועל-בן צריך שישאיר אחריו בנים בזה העולם כדי שהם ימלאו מקומו וימשיכו השפע בעולם, וכן מדור לדור לעולם, כדי שלא יפסק השפע לעולם.

ומחמת שעקר השפע שממשיכין על-ידי תפלה אי אפשר להמשיך כי אם על-ידי צדקה שעל-ידי זה עקר שלמות התפלה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל שעקר שלמות התפלה הוא על-ידי צדקה, על-בן אחר פטירת האדם מזכירין ביותר לפני מטתו מצות צדקה וקוראין וצוהקין לפניו: 'צדקה תציל ממות', כי על-ידי צדקה זוכין לתפלה, שעל-ידי זה עקר המשכת השפע, שעל-ידי זה נצולין מסטרא דמותא וזוכין לחיי עולם.

וכו', והכל כַּאֲשֶׁר לְכָל הֵם בְּחֵינַת תְּפִלַּת
יִשְׂרָאֵל, כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל
שְׂמֵת־חֲבָרִין יַחַד וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם בְּחֵינַת קָרֵשׁ
לְמִשְׁכָּן, וְיֵשׁ שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם בְּחֵינַת אֶדֶן
לְמִשְׁכָּן וְכוּ'.

וְזוֹה בְּחֵינַת מִשְׁפַּחַת יִשְׂרָאֵל שֶׁסָּבִיב
לְמִשְׁכָּן, כִּי כָּל מִשְׁפָּחָה זֹאת הֵם
בְּחֵינַת חֵלֶק זֶה מֵהַמִּשְׁכָּן, וּמִשְׁפָּחָה אַחֶרֶת
הֵם בְּבְחֵינַת פָּרֹט אַחֵר מֵהַמִּשְׁכָּן. וְהַעֲקָר
הוּא הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא עֲקָר בְּחֵינַת בְּנִין
הַמִּשְׁכָּן כַּנ"ל, וְכָל אֶחָד כָּפִי תְּפִלוֹתָיו כֵּן
הוּא נִשְׁרֵשׁ בְּמִשְׁפַּחַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
בְּחֵינַת כָּל מִשְׁכָּן וְכִלְיוֹ וְכַנ"ל.

וְעַל-כֵּן אֵין הַמִּשְׁפָּחָה נִקְרָאת אֱלָא עַל
שֵׁם הָאָב, כִּי עֲקָר הַמִּשְׁכָּת
הַשְּׁפַע עַל-יְדֵי הַזְּכָר וְכַנ"ל, וְעַל-כֵּן
כְּשֵׁאִין מְנִיחַ זֶרַע חוֹזֵרֵת הִירְשָׁה
לְמִשְׁפַּחָתוֹ, וְהָאָב קוֹדֵם לְכָל יוֹצְאֵי יָרְכוּ,
כִּי הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁהֵם כָּל הַצְּנוּר צְרִיכִין
לְקַבֵּל שְׁפַע יִרְשָׁתוֹ שֶׁהִשְׁאִיר, וְעַל-יְדֵי
שְׁחֹזֵרֵת הַשְּׁפַע וּמְגִיעַ לָהֶם הֵם מִתְקַנְיִם
בְּמִקוּמוֹ הַצְּנוּר שֶׁהִיָּה צְרִיף לְתַקְּן,
בְּבְחֵינַת 'אוֹ דוֹדוֹ אוֹ בֶן דוֹדוֹ יִגְאָלְנוּ'
(ויקרא כה).

כִּי הַשְּׁפַע נִמְשַׁכֵּת דְּרָף צְנוּרוֹת רַבִּים, וְכָל
צְנוּר מִתְחַלֵּק אַחֶר-כֵּן לְכַמָּה וְכַמָּה
צְנוּרוֹת, וְכֵן לְהֵלֵן יוֹתֵר, וְכָל מֵה
שְׁנִתְקַנְיִם צְנוּרוֹת רַבִּים יוֹתֵר נִמְשַׁכֵּת
הַשְּׁפַע בְּרַבּוּי גְּדוֹל בְּיוֹתֵר שְׁזָהוּ כָּל

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הִירְשָׁה שְׁמִקְבָּלִין הַבְּנִים,
עַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַשְּׁפַע יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, שְׁבִשְׁבִיל זֶה עֲקָר בְּרִיאַת הָאָדָם
וְקִיּוּמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן הַבֵּן קוֹדֵם לַבַּת, כִּי עֲקָר הַמִּשְׁכָּת
הַשְּׁפַע עַל-יְדֵי הַבֵּן זָכָר, כִּי
הָאִשָּׁה הִיא בְּחֵינַת מְקַבֵּל, בְּחֵינַת דִּין, וְגַם
זֶה צְרִיכִין, כְּדִי לְקַבֵּל הַשְּׁפַע בְּהִדְרָגָה
וּבְמִדָּה וְשֵׁלָא תִשְׁפַּע לַחוּץ חֵס וְשְׁלוֹם.
אֲבָל הָעֲקָר הוּא הָאִישׁ, שֶׁעַל יְדוֹ עֲקָר
הַמִּשְׁכָּת הַשְּׁפַע, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (בְּרִכוֹת נא:) 'אֵין הָאִשָּׁה
מִתְבָּרַכַת אֱלָא מִפְּרֵי בִטְנוֹ שֶׁל אִישׁ'.

וְעַל-כֵּן אֵין הַמִּשְׁפָּחָה נִקְרָאת אֱלָא עַל
שֵׁם הָאָב (בבא בתרא קי:), כִּי עֲקָר
הַמִּשְׁפָּחָה הֵם בְּחֵינַת כָּל הַצְּנוּר שֶׁל
הַשְּׁפַע שְׁנִתְתַּקְּן עַל-יְדֵי מִשְׁפָּחָה זֹאת,
וְעַל-כֵּן כָּל מִשְׁפַּחַת יִשְׂרָאֵל כָּלָם חָנוּ
סָבִיב לְמִשְׁכָּן, כִּי הַמִּשְׁכָּן הֵלֵף בִּינֵיהֶם
וְכָלָם הִיָּה לָהֶם חֵלֶק בְּמִשְׁכָּן, כִּי הַמִּשְׁכָּן
הוּא בְּחֵינַת כָּל תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל כַּמְבֹאָר
שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, וְהַמִּשְׁכָּן נִבְנָה מְכַמָּה
וְכַמָּה דְּבָרִים פְּרֻטִיִּים, כִּי יֵשׁ בּוֹ כַּמָּה
קָרָשִׁים וּקְרָסִים בְּרִיחִים וְעַמּוּדִים וְאֲדָנִים
וְכוּ' לְוִלְאוֹת וּמִיתָרִים יְרִיעוֹת עֲלִיוֹנוֹת
וְתַחְתּוֹנוֹת וְקִלְעֵי הַחֶצֶר וְכוּ', וְכָל כָּלֵי
הַמִּשְׁכָּן, שֶׁלֶחָן וּמְנוֹרָה וּמִזְבֵּחוֹת וְכוּ',
וְכָל הַפְּרֻטִים שֶׁהִיָּה בְּכָל כָּלֵי, כְּגוֹן
כְּפִתּוּרִים וּפְרָחִים וּגְבִיעִים וְכוּ' בְּהַמְנוֹרָה,
וּמִסְגֵּרַת שֶׁל הַשֶּׁלֶחָן וְקַעֲרוֹתָיו וְקִשּׁוֹתָיו

בְּדָאֵי יוֹכַל לְהִתְחַזֵּק עַל יְדֵהּ יוֹתֵר, מֵאַחַר
שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן הִיא מִיּוֹצְאֵי חִלְצִיּוֹ
וְנִמְשָׁכָה מִמֶּנּוּ, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן שִׁיְהִיָּה
נִמְשָׁךְ הַשְּׁפָע לְמִטָּה מְדוּר לְדוּר וְלֹא
שִׁתְּחַזֵּר לְמַעְלָה חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אִזּוֹ קָשָׁה
הַתְּקוּן בְּיוֹתֵר וְכֵן ל:

מ. וְזֶהוּ שֶׁשְּׂאֵלוֹ בְּנוֹת צְלֻפְחָד: 'אִם אֵין
אָנוּ חֲשׂוֹבוֹת זֶרַע תְּתִיבֵם אִמְנוּ' (בבא
בתרא ק"ט:), כִּי סוּד הַיְבוּם הוּא בְּבַחֲיִנַת
הַנַּ"ל לְתַקֵּן נַפְשׁ הַמֵּת עַל-יְדֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ,
דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי אָחִיו, וּמֵאַחַר שֶׁהֵבֵת
חֲשׂוּבָה זֶרַע לְפִטְר מֵהַיְבוּם בְּדָאֵי מְגִיעַ
לָהּ הַיִּרְשָׁה, כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת וְכֵן ל, כִּי
סוּד הַיְבוּם הוּא בְּבַחֲיִנַת 'הֵהוּא רִוְחָא
דְּשָׂדֵי בְּגוּה', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחִינּוֹת
בְּתַפְלָה עַל-יְדֵי שְׂרָאָה שֶׁכָּבֵר פְּעַל אֵיזָה
דְּכָר וְכָבֵר עֲשֵׂה אֵיזָה רִשְׁם בְּעַלְמָא
בְּתַפְלָתוֹ, כִּי כָּבֵר הַתְּחִיל לְהַמְשִׁיךְ אֵיזָה
שְׁפָע כָּל שְׂהוּא, וְאֵף-עַל-פִּי שֶׁעֲדִין לֹא
נִגְמַר כָּלֵל, וְאֵפְלוֹ אִם חֵס וְשְׁלוֹם מֵת
בְּתוֹךְ כָּךְ, עִם-כָּל-זֶה הוּא נִתְתַקֵּן עַל-יְדֵי
זֶה, מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר עֲשֵׂה אֵיזָה רִשְׁם כָּל
שְׂהוּא עַל-יְדֵי תַפְלוּתוֹ.

וְעַל-בֵּן בְּדָאֵי אִם הַשְּׂאִיר בֵּת בְּעוֹלָם
בְּדָאֵי יִכּוֹל לְהִתְתַקֵּן יוֹתֵר, כִּי
אֵף-עַל-פִּי שְׂאִין זֶה שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן, כִּי
עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת בֵּן זָכָר
שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפִּיעַ כַּנַּ"ל, אֵף-עַל-פִּי-כֵן
יִכּוֹל לְהִתְתַקֵּן עַל יְדֵהּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
יִתְתַקֵּן עַל-יְדֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, מֵאַחַר שְׂאֵף-עַל-

שְׂעִשְׂעִיו יִתְבַרֵךְ כַּנַּ"ל. וְכָל מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה הֵם כָּלֵל צְנוּר אֶחָד שֶׁמִּתְחַלֵּק
לְצְנוּרוֹת רַבִּים כְּפִי מִסְפַּר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה,
וְכִשְׁנַפְטָר אֶחָד מֵהֶם חֵס וְשְׁלוֹם בְּלֹא
בְּנִים, צְרִיכִין בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה הַקְּרוּבִים
אֵלָיו בְּיוֹתֵר כְּגוֹן אָחִיו וְדוּדוֹ וְכוּ' לְקַבֵּל
הַשְּׁפָע שְׁלוֹ וְהֵם יִתְקַנוּ הַחֲסָרוֹן שְׁלוֹ,
מֵאַחַר שֶׁהֵם בְּכָלֵל נִמְשָׁכִין מִצְנוּר אֶחָד.
וְעַל-כֵּן הָאֵב קוֹדֵם לְכָל יוֹצְאֵי יְרֻכּוֹ, כִּי
הָאֵב הוּא שְׂרֵשׁ כָּלֵל הַצְּנוּר שֶׁל כָּל בְּנָיו
וְדוּרוֹתָיו הַנִּמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן עֵקֶר
הַתְּקוּן עַל יְדוֹ.

וְעַל-בֵּן אֵפְלוֹ הֵבֵת קוֹדֶמֶת לְכָל בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה. כִּי כִשְׁהִירְשָׁה צְרִיף
לְחַזֵּר לְמַעְלָה חֵס וְשְׁלוֹם לְבָנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ
מִחֲמַת שְׁלֵא הֵנִיחַ זֶרַע חֵס וְשְׁלוֹם זֶהוּ
בְּחִינַת דִּינִים, כִּי אֹרֵךְ הַחַוִּזֵּר הוּא בְּחִינַת
דִּין (עַץ חַיִּים, שַׁעַר ו, פֶּרֶק ח), וְעַל-כֵּן בְּדָאֵי
הֵבֵת קוֹדֶמֶת, כִּי בֵּת הִיא בְּבַחֲיִנַת דִּין
וְצִמְצוּם פִּידוּעַ (תִּיקוּנֵי זֵהַר קַלְט), וְכִמוֹ
שְׂאִמְרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה עַל פְּסוּק
'וְהַעֲבַרְתֶּם' (בַּמִּדְבָּר כ"ז) שֶׁהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִתְמַלֵּא עֲבָרָה עַל מִי שְׂאִינוֹ מְנִיחַ בֵּן
לְיֹרְשׁוֹ (בבא בתרא ק"ט:), וְעַל-כֵּן הַבֵּן קוֹדֵם
לְבֵּת, מִחֲמַת שֶׁהַבֵּן בְּבַחֲיִנַת חֶסֶד בְּבַחֲיִנַת
מִשְׁפִּיעַ שִׁזְהָ הָעֵקֶר כַּנַּ"ל, וְהֵבֵת בְּבַחֲיִנַת
צִמְצוּם וְכוּ' כַּנַּ"ל. אֲבָל כִּשְׂאִין בֵּן בְּדָאֵי
הֵבֵת קוֹדֶמֶת לְקַבֵּל הַיִּרְשָׁה מִכָּל בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה, כִּי גַם כִּשְׁתְּחַזֵּר לָהֶם הוּא
בְּחִינַת דִּינִים, בְּחִינַת אֹרֵךְ הַחַוִּזֵּר, וְעַל-כֵּן

פְּרִשְׁתָּ נַחְלוֹת לְפָרֶשֶׁת מִשְׁפָּחוֹת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁפָּרַט אוֹתָם כָּלֵם בְּפָרֶשֶׁת פִּינְחָס,
 כִּי דִין הִירָשָׁה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַמְשָׁכָן
 שֶׁהוּא כָּלֵל תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 כָּלֵל מִשְׁפָּחוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵלְכוּ כָּלֵם סָבִיב
 הַמְשָׁכָן וְכַנ"ל:

פִּי-כֵן הַשְּׂאִיר הַשְּׂאֲרָה גְּמוּרָה בְּעוֹלָם,
 וְעַל-כֵּן פּוֹטְרַת מִן הַיְבוּם וְכַנ"ל. וְעַל-כֵּן
 בְּנוֹת צְלָפְחָד חֲכָמָנִיּוֹת הָיוּ וְתָלוּ דִין
 הִירָשָׁה בַּיְבוּם, כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת וְכַנ"ל.

וְזֶה שֶׁנִּסְמָךְ פְּרִשְׁתָּ בְּנוֹת צְלָפְחָד שֶׁהִיא

פרק ג מלחמה לה' בעמלק

קליפת המון עמלק מבקשת להשכיח מהלב את כל הישועות שעשה עמנו השי"ת, ובכך להחליש את הדעת ולייאש מלהאמין שכל תבילה עושה רושם ומצטרפת לבנין הקדושה

וְזֶה בְּחִינַת פְּרוּשׁ וְכוּ', עַד: 'וּסְבְּרִינָן יְבִשְׁתָּא הוּא', הִינּוּ שֶׁהַתְּפִלוֹת אֵינָם עוֹשִׂים פְּרוּת, אֲבָל בְּאַמַּת אֵינּוּ כֵן, אֲלֵא 'סְלִקִּינָן וְאִפְיָן וּבִשְׁלִינָן', הִינּוּ כָּל הַתְּפִלוֹת סְלִקִּינָן וְעוֹלִין, וְכֵל מַה שְּׁמַרְבִּין בַּתְּפִלָּה נִבְנָה הַשְּׂכִינָה בְּיוֹתֵר וְכוּ', כְּשִׁישְׁתְּלֵם קוּמָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה, הִינּוּ עַל-יְדֵי רַב הַתְּפִלוֹת, יִכְמְרוּ רַחֲמֵי וְיִתְהַפְּףוּ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים. וְזֶה 'פֶּד חַם גַּבַּה אַתְהַפְּפוּ וְכוּ', וְאֵי לֹא הָיָה מְקַרְבֵּינָן לְסִפְיַתָּא' וְכוּ' זֶה בְּחִינַת חֶסֶד וְכוּ', הִינּוּ 'לְמַעַנִי לְמַעַנִי אַעֲשֶׂה', כִּדְאִיתָא בַּמְדַּרְשׁ 'מִי הַקְּדִימָנִי וְאֲשֵׁלֵם' וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי שְׁנֵרְאָה שְׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּתָנוּ וְתוֹרַתָנוּ יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיכִין אֲנַחְנוּ לְחֶסֶד, שֶׁבְּחֶסֶדוֹ יִגָּאֵל אוֹתָנוּ וְכוּ'. עֵינַן שֵׁם כֹּל זֶה הֵיטֵב.

וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְּכֻלָּל יִשְׂרָאֵל, כֵּן הוּא בְּפִרְטוּת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁכֵּל מִי שֶׁנִּכְנָס בְּעִבּוּרָת ה' קָצַת, וּכְבֵּר

י. וְזֶה בְּחִינַת פְּרוּשׁ שֶׁהוּא הַכְּנַעַת הַמֶּן עֲמַלְק, כִּי מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל בְּסוּפָהּ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

'וְזֶה שְׂאֵמֵר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה וְכוּ', כִּי בְּגִלוּתָנוּ בְּכִיכּוֹל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַסְתָּרַת פְּנִים וְכוּ', וְכֵל תְּפִלוֹתֵינוּ וּבְקִשְׁתָּנוּ עַל זֶה שֶׁפָּנָה עַרְף אֱלֵינוּ שִׁיחֲזוּר אֶת פְּנֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פו) 'פָּנָה אֵלַי' וְכוּ'. וּכְשֶׁאֲנּוּ רוֹאִים אַרְךְ הַגְּלוּת, וּבְכֵל יוֹם אֲנַחְנוּ צוֹעְקִים אֵלָיו וְאֵינָם נוֹשְׁעִים, וְיֵשׁ מַעֲמָנוּ כְּנִי יִשְׂרָאֵל שְׁטוּעִים חַס וְשְׁלוֹם בְּלִבָּם שֶׁכֵּל הַתְּפִלוֹת הֵם לְרִיק. אֲבָל בְּאַמַּת, כָּל הַתְּפִלוֹת, הַצְּדִיקִים שֶׁבְּכֵל דוֹר וְדוֹר הֵם מַעֲלִים אוֹתָם וּמְקִימִים אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת מ) 'וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן, וּמַעֲלִין כָּל שִׁנְפָּא וְשִׁנְפָּא לְדוּכְתָהּ, וּבּוֹנִין קוּמְתָהּ שֶׁל הַשְּׂכִינָה מַעֲט מַעֲט, עַד שִׁישְׁתְּלֵם שְׁעוֹר קוּמְתָהּ, אֲזַי יָבּוֹא מְשִׁיחַ דָּא מֹשֶׁה, וְיִשְׁלִים אוֹתָהּ וַיִּקֶּם אוֹתָהּ בְּשִׁלְמוֹת.

בי עמלק הוא כלל כל הקלפות והסטרא אחרא, והוא המסית והוא המקטרג והוא המחליש את הדעת מלהתחזק בתפלה, כי הוא בעצמו מסית את כל אחד מישראל כמה שהוא מסיתו, בתאוות ובהרהורים ובמדות רעות רחמנא לצלן, ומחמת זה מתגבר הגלות חס ושלום, ועל-ידי זה בעצמו הוא מחליש את הדעת מלהתחזק בתפלה, מאחר שמטעה אותם בדעתם: הלא אתם רואים שאינכם פועלים כלל בתפלתכם חס ושלום. וכשמתראשלים בתפלה מתאריך הגלות יותר חס ושלום, וכל מה שמתאריך יותר הגלות מחליש הדעת מלהתפלל יותר ויותר, וכן חוזרת חלילה חס ושלום חס ושלום.

ועל-כן באמת מתאריך הגלות מאד, עד שלא היה אפשר לצאת מהגלות חס ושלום על-ידי רבוי תחבולותיו הרעים, לולא ה' שהיה לנו, שהוא בעצמו לוחם עמו בכל דור ודור, כמו שכתוב (שמות יז) 'מלחמה לה' בעמלק מדר דר', והוא ברחמיו שולח לנו בכל דור ודור צדיקים נפלאים שבחכמתם הנשגבה הם מכניסים בדעתנו לבלי ליאש עצמנו מן הרחמים בשום אופן, ומכניסים בלבנו התחזקות נפלא להתחזק בתפלה תמיד יהיה איך שיהיה, ועל-ידי זה תבוא הגאולה במהרה.

עסק מעט או הרבה בהתבודדות ותפלות ותחנונות ובקשות שיזכה שה' יתברך ישם פניו אליו ויקרבהו לעבודתו ויגאלהו מתאותיו ומדויותיו הרעים, והוא רואה שעדין לא נענה כי הוא עדין רחוק ממנו יתברך מאד, ועל-ידי זה יכול לטעות חס ושלום שכל תפלותיו ושיחותיו היו לריק חס ושלום.

אבל באמת אינו כן, כי אין שום דבור נאכד כלל, רק כל תפלה ושיחה עושה רשם גדול, והצדיקים אמתים מלקטים כל אלו התפלות והשיחות, ובונים מהם בנינים נפלאים בחינת משפן, וצריך כל אחד להתחזק הרבה בתפלה ושיחה תמיד יהיה איך שיהיה, עד אשר על-ידי רבוי התפלות יהיה נשלם הבנין של הצדיקים העוסקים בזה ללקט ולחבר ולהעלות אלו התפלות, ואז יכמרו רחמיו ויתברך וישוב אליו וירחמהו:

יא. וזה בחינת תקף הגס של פורים שהוא מפלת המן עמלק, שהוא גדול מפל הגסים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פ"ח פורים פרק ה). כי זה הטעות שנכנס בלב כמה אנשים לטעות כאלו כל התפלות לריק חס ושלום, פשרואין שצוועקין ומתפללים ומתחננים ימים ושנים ואינם נושעים כנ"ל, זה הטעות נמשך מבחינת קלפת המן עמלק, שעל ידו עקר אריכת הגלות המר הנה שהוא גלות אדום, שהוא בחינת עמלק שהוא מזרע אדום.

וְלַצַּעַק אֵלָיו תָּמִיד וּלְעוֹרֵר רַחֲמָיו יִתְבַּרֵּךְ
כְּמוֹ שְׁמַעוֹרְרֵין מֵהַשָּׁנָה, בְּבַחֲיִנַת 'עוֹרָה
לְמָה תִּישָׁן ה'', עַד אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי רַבּוּי
הַתְּפִלוֹת יִתְעוֹרֵר בְּשָׁלְמוֹת וְיָשׁוּב אֵלֵינוּ
וְיִרְחַמֵּנוּ וְכַנ"ל.

אָבֵל הֶמֶן הִרְשָׁע אָמַר 'אֲלֵקִיָּהֶם יִשָּׁן
הוּא', כְּאֵלוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְעוֹרְרוֹ
עוֹד חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי הֶמֶן עָשָׂה עֲצָמוֹ
עֲבוּדָה זָרָה (מגילה י:) שֶׁהוּא הִפְךָ עֲבוּדַת
הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת אַמוּנָה, כִּי הוּא
בַּחֲיִנַת פָּגַם הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ בַּחֲיִנַת הַקְּלָפָה
שְׁמַחֲלִישׁ לֵב הָאָדָם מְלֵה־תַּחֲזֹק בַּתְּפִלָּה,
עַל-יַדֵּי שְׂרׁוּאִין אֲרִיכַת הַגְּלוּת שְׁצוּעֵקִים
וְאִינֶם נוֹשְׁעִים וְכַנ"ל, כִּי הֶמֶן הוּא מְזַרַע
עֲמָלֵק יַמַּח שְׁמוֹ, וְזֶה עֵקֶר מְלַחֲמַת עֲמָלֵק
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, כִּי עֵקֶר אֲרִיכַת הַגְּלוּת עַל
יְדוֹ וְכַנ"ל.

וְעַל-בֵּן הִזְהִירֵנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְזָכֹר
מַעֲשֵׂה עֲמָלֵק, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
(דברים כה) 'זָכֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמָלֵק
וְכוּ' אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדְּרָךְ', 'קָרָךְ' מִלְּשׁוֹן
מְקַרָּה חֵס וְשָׁלוֹם, בַּחֲיִנַת פָּגַם הַבְּרִית,
שָׁזָה עֵקֶר הַיִּצָּר הִרְעָה, כְּמוֹ שְׁמַבְאָר
בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְזֶהוּ 'קָרָךְ' לְשׁוֹן קְרִירוֹת,
הֵינּוּ שֶׁהוּא מְקַרֵּר לֵב הָאָדָם מְלֵה־תַּחֲזֹק
בַּתְּפִלָּה שְׁצַרִּיכָה לְהִיּוֹת בַּחֲמִימוֹת
דְּקִדְשָׁה, בַּחֲיִנַת 'חֵס לְבִי בְּקִרְבִי וְכוּ'
דְּבִרְתִּי בַלְּשׁוֹנִי' וְכוּ' (תהלים ט), כִּי הוּא
הַמְּסִית לְמָה שְׁמִסִּית וְהַעֲקָר בַּפָּגַם הַבְּרִית,
וְהוּא הַמַּחֲלִישׁ הַדַּעַת מְלֵה־תַּחֲזֹק בַּתְּפִלָּה

וְזֶה בַּחֲיִנַת תְּקוּף הַגֵּס שֶׁל פּוֹרִים, כִּי הֶמֶן
הִרְשָׁע יַמַּח שְׁמוֹ הוּא בַּחֲיִנַת הַקְּלָפָה
שֶׁרָצָה לְהַתְּגַבֵּר בְּסוּף הַגְּלוּת שֶׁל בְּבָל
לְעַכְבַּ הַגְּאָלָה, וְלַהַחֲלִישׁ לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מְלֵה־רַבּוּת בַּתְּפִלָּה, מַחֲמַת שְׂרׁוּאִים שְׁכַבְּרָה
עָבַר הַזְּמַן שֶׁהַבְּטִיחוּ אוֹתָם לְגַאֲלֵם לְסוּף
שְׁבַעִים שָׁנָה וְעַדִּין לֹא נִגְאָלוּ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנֶם לְבִרְכָה (מגילה יא: יב.)
שְׁכֹלֶם חָשְׁבוּ וְטָעוּ, וְאֵף דְּנִיּאֵל חָשַׁב
וְטָעָה, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-בֵּן סִבַּר הֶמֶן לְהַכְּנִיס הַטְּעוֹת בְּלֵב
כְּאֵלוֹ אֵין עוֹד תְּקוּנָה חֵס וְשָׁלוֹם.
וְעַל-כֵּן אָמַר 'יִשָּׁנוּ עִם אַחַד' (אסתר ג),
וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנֶם לְבִרְכָה (אסתר רבה ז,
יב) 'אֲלֵקִיָּהֶם יִשָּׁן הוּא', כִּי כָּל זְמַן הַגְּלוּת,
כָּל זְמַן שְׁאִין ה' יִתְבַּרֵּךְ עוֹנָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְגַאֲלֵם, נִקְרָא יִשָּׁן כְּבִיכּוֹל, כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (תהלים מד) 'עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן ה'',
וְכַתִּיב (שם עח) 'וַיִּקֶץ כִּישָׁן ה'', כְּדֹאִיתָא
בְּמִדְרַשׁ אֶסְתֵּר. אָבֵל בְּאַמְתָּה, יִשְׂרָאֵל עַל-
יַדֵּי תְּפִלָּתָם מְעוֹרְרִים רַחֲמָיו יִתְבַּרֵּךְ מְעַט
מְעַט בְּכָל פַּעַם, עַד שְׁבַמְהֵרָה יִתְעוֹרֵר
כְּבִיכּוֹל מְשַׁנְתּוֹ, בְּבַחֲיִנַת 'וַיִּקֶץ כִּישָׁן ה'',
וַיִּגְאָלֵנוּ בְּמַהֲרָה.

כִּי בְּאַמְתָּה אֵין שָׁנָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ חֵס
וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תהלים קכא)
'הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל',
רַק שְׁמַחֲמַת מִדַּת הַדִּין, הוּא יִתְבַּרֵּךְ
כְּבִיכּוֹל מְסַתִּיר פָּנִים מֵאַתָּנוּ עַד שְׁנִדְמָה
כִּישָׁן חֵס וְשָׁלוֹם, וְאֵנוּ מַחֲכִיבִים לְהַתְּפִלָּל

באותות נוראות וכו', ויהושע כבש ארץ ישראל שלשים ואחד מלכים וכו', וכל הנסים והישועות שבימי דוד ושלמה וכן בכל דור. אבל עמלק ימח שמו רוצה להתגבר בכל פעם ולהחליש לב האדם כאלו עדין לא התחיל ה' יתברך להושיע כלל, ועל-ידי זה בעצמו הוא מתגבר על ישראל גם בגשמיות ומאריך הגלות.

וזה שנסמך פסוק ויבא עמלק וכו' לפסוק ועל נסתם את ה' לאמר ה'יש ה' בקרבנו אם אין (שמות יז), כי זהו בעצמו שנכשלו ישראל ונסו את ה' ואמרו ה'יש ה' בקרבנו וכו', זהו בעצמו נמשך מקלפת המן עמלק, ועל-ידי זה ויבא עמלק וילחם עם ישראל גם בגשמיות.

ה'ינו כי קלפת עמלק מחליש לב האדם בעת הצרה חס ושלום, עד שרוצה להכניס בו שכחה שישכח כל הטובות והישועות שפבר עשה עמו ה' יתברך, כמו שהיה אז, שזה סמוך הוציאם ממצרים באותות נוראות כאלה, וקרע להם את היס, ונתן להם את ממונם, והוריד להם המן וכו'. ואחר-כך פשלא היה להם מים, החליש דעתם כל כף, עד שטעו ונסתפקו ואמרו ה'יש ה' בקרבנו אם אין. ראה והבן והבט עד היכן כח הקלפה והסטרא אחרא מגיע, וכל זה מעשה קלפת עמלק שהוא כלול מכל הקלפות והסטרא אחרא, שיכול לעקם

על זה, מאחר שרואין שזה כמה שצועקין ואינם נושעים חס ושלום.

וזהו ויזנב בך כל הנחשלים אחריו (דברים ט), שהוא מתגבר רק על החלושי כח שבישראל. וזהו ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים (ט), 'ירא אלקים' זה בחינת תפלה שהיא בחינת יראה, כמו שכתוב (משלי לא) 'יראת ה' היא תתהלל', הינו שאתה עיף ויגע ואינך מתחזק בתפלה שהיא בחינת יראת אלקים, וזה בא ממנו בעצמו שהוא מחליש דעתך וכו', וכנ"ל.

והזהירה התורה לזכר זאת היטב, כי צריכין לזכר זאת היטב היטב בלב, כי התגברותו בחלישת הדעת הזאת הוא בלי שעור, וצריכין לזכר את עצמו בכל פעם בגדל האזהרות של הצדיקים אמתיים שהזהירונו בכמה לשונות לבלי ליאש עצמנו מן הרחמים בשום אופן, וכנ"ל:

יב. כי בחינת קלפת המן עמלק רוצה להפיל שכחה בלב האדם, כאלו עדין לא התחיל ה' יתברך להושיענו כלל חס ושלום, אחרי אשר באמת כבר ראינו בעינינו ישועות נוראות נסים ונפלאות עד אין חקר ואין מספר שעשה עמנו בכל דור עד היום הזה. פי הוציאנו ממצרים באותות נוראות במסות באותות ובמופתים וכו', ונתן לנו את התורה

הלב כל כך עד שיכול לבוא לטעות כזה, אם אין משתדלין להתגבר כנגדו בכת הצדיקים האמתיים.

וְבֵן מְבָאָר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה ומוכא בפרוש רש"י שם על פסוק זה 'הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, וַיְבֵא עֲמֶלֶק', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: 'סמך פרשה זו למקרא זה, לומר: תמיד אני ביניכם ומזמן לכל צרכיכם, ואתם אומרים הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, חייכם שהכלב בא ונושף אתכם וכו'. מְשַׁל לְאָדָם שֶׁהֲרֵכִיב בְּנוֹ עַל כְּתָפוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ כְּנִ"ל, שֶׁה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עֲמָנוּ נְסִים כְּאֵלֶּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכִמוֹ שֶׁאֲנוּ אֹמְרִים 'עַל נְסִיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עֲמָנוּ וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְכוּ', וְהִסְטֵרָא אַחֲרָא בְּחֵינַת קְלֶפֶת עֲמֶלֶק בְּתַחֲבוּלוֹתָיו מְכַנְּסֵי בִלְב כְּפִירוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת עַד שֶׁמְסַפֵּק אִם יֵשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, וְאֵז וַיְבֵא עֲמֶלֶק עֲלֵיהֶם וַיִּלְחֶם עִמָּהֶם גַּם בְּגִשְׁמֵיּוֹת וְכְנִ"ל.

וְעַל-בֵּן עָקָר מְלַחֲמָתוֹ של משה רבנו עמו הִיָּה עַל-יְדֵי תַפְלָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שם) וַיְהִי יְדִיו אֲמוּנָה, וְתַרְגּוּמוֹ 'פְּרִישׁוֹן בְּצִלוֹ', כִּי עָקָר הִכְנַעְתּוֹ עַל-יְדֵי מִשָּׁה שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, בְּחֵינַת צְדִיקֵי הַדּוֹר שֶׁהֵם מְתַגְבְּרִים כְּנֶגְדּוֹ בְּתַפְלָה, וּמְכַנְּסִים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק בְּתַפְלָה תָּמִיד, וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְהִסְתַּתּוֹ וְהִטְעוּתָיו חֵס וְשְׁלוֹם.

וְזֶהוּ וַיְהִי פֶּאֶשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יְדוֹ וְגַבְרֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ' - וכי ידיו של משה

עושות מלחמה וכו', אלא בזמן שישראל מסתפלין כלפי מעלה היו מתחזקים' (ראש השנה כט). וכו', הינו כשפעל משה והכניס בלבם שיתחזקו בתפלה ויסתכלו כלפי מעלה היו מתחזקים, ואם לאו חס ושלום להפך, כי עקר ההתגברות כנגדו הוא על-ידי התחזקות בתפלה תמיד וכנ"ל:

י.ג. וְזֶה בְּחֵינַת 'רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק' (במדבר כד). כִּי כָּבֵד מְבָאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל שֶׁהַתַּפְלָה הוּא בְּחֵינַת הַבְּכוֹר שְׁנוּטָל פִּי שְׁנַיִם, שֶׁהֵם בְּחֵינַת סְדוּר שֶׁבָּחוּ יִתְבָּרַךְ וּשְׁאַלְתָּ צְרַכְיוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְכָבֵד בְּאֲרָנוּ לְמַעַל הָעֵינַיִן, שֶׁעָקָר הֵהִתְחַזְּקוֹת בְּתַפְלָה הוּא עַל-יְדֵי בְּחֵינַת הוֹלָדֵת הַבְּכוֹר שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַהוֹלָדָה וְהַפְעָלָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהָאָדָם פּוֹעֵל בְּתַפְלָתוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם רוֹאֶה שֶׁכָּבֵד פֶּעַל אֵיזָה דְּבָר בְּתַפְלָתוֹ שֶׁזֶהוּ בְּחֵינַת הוֹלָדֵת הַבְּכוֹר כְּנִ"ל עַל-יְדֵי זֶה הוּא מִתְחַזֵּק בְּתַפְלָה לְהֵלֵן יוֹתֵר, כִּי נִתְחַזַּק אֲמוּנָתוֹ וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל הַשְּׁפַע עַל-יְדֵי שְׁרוּאָה שֶׁכָּבֵד פֶּעַל אֵיזָה דְּבָר בְּתַפְלָתוֹ, וּבִשְׁבִיל זֶה הַתַּפְלָה הוּא בְּבְחֵינַת בְּכוֹר, עֵינַי שָׁם.

וְזֶה בְּחֵינַת 'בְּנֵי בְּכִירֵי יִשְׂרָאֵל' (שמות ד), כִּי הַתְּגָלוֹת עֲבוֹדַת הַתַּפְלָה גָּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם, כִּי אֵין אֲמוּנוֹתָנוּ אֲלֵא בְּפָה. וְלַעֲתִיד בְּעַת הַגְּאָלָה כְּשִׁירָאוּ כָּל הָעוֹלָם אֶת גְּדֹל וְרַבּוּי הַפְּעֻלוֹת וְהִשְׁעוֹת

וְאִזּוּ נִגְאָלוּ וַיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְאִזּוּ נִתְקַדְּשׁוּ הַבְּכוֹרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יג) 'קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר' וְכוּ'.

כִּי 'אֵת זֶה לַעֲמַת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים', כִּי כְּמוֹ שֵׁשׁ בְּחִינַת בְּכוֹר בְּקִדְשָׁהּ, בְּחִינַת קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה כְּנ"ל, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ בְּחִינַת בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲמֶלֶק, בְּחִינַת 'רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק', הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת קְלַפַּת עֲמֶלֶק הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם כְּנֶגֶד בְּחִינַת הַבְּכוֹר דְּקִדְשָׁהּ שֶׁהוּא הַתְּפִלָּה, דְּהֵינּוּ, אֲפֹלוּ כְּשׁוֹפְעִים אִיזָה דְּבָר בַּתְּפִלָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת הוֹלְדַת הַבְּכוֹר, הוּא מִתְגַּבֵּר וּמְכַנֵּס כְּפִירוֹת וְשִׁכְחָה בְּלֵב כְּאִלוּ עֲדִין לֹא הִתְחִיל ה' יִתְבָּרֵךְ לְשַׁמֵּעַ תְּפִלָּתוֹ כְּלָל.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא עֲמֶלֶק 'רֵאשִׁית', בְּחִינַת 'רֵאשִׁית גּוֹיִם' וְכוּ', כִּי הוּא רוֹצֵה לְהִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד בְּחִינַת רֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּכוֹר, כְּאִלוּ עֲדִין לֹא הִתְחִיל ה' יִתְבָּרֵךְ לְהוֹשִׁיעַ כְּלָל. וּמִשָּׁם, מִבְּחִינַת 'רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק', מִשָּׁם הֵיטָה יְנִיקַת בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, כִּי עֲמֶלֶק כּוֹלֵל כָּל הָעֶכוּרִים, וּבִפְרֹט מִצְרַיִם, כִּי שֵׁר שֶׁל מִצְרַיִם הוּא אָדוּם שֶׁהוּא עֲמֶלֶק, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁהִפָּה ה' בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, עַל-יְדֵי זֶה נִפְסַק וְנִתְקַן יְנִיקַת מִצְרַיִם מִבְּחִינַת קְלַפַּת עֲמֶלֶק שֶׁכָּל הַגְּלִיּוֹת עַל יְדוּ, וְעַל-יְדֵי זֶה לֹא הֵיטָה פֶּח לְהַקְלִיפָה לְהַכְבִּיד אֵת לְבוּ עוֹד, וְאִזּוּ הִכְרַח לְהַסְפִּים שֵׁיִצְאוּ.

שֶׁפְּעִלְנוּ עַל-יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ בְּכָל יְמֵי הַגְּלוּת, אִזּוּ יִתְחַזְּקוּ בְּלֵם בַּתְּפִלָּה, מִחֲמַת שֶׁהִפֵּל יִרְאוּ אִזּוּ מַעֲלַת הַתְּפִלָּה עַל-יְדֵי גְדֻלַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל גְּדֻלַּתְּם זָכוּ עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (צִפְנִיָּה ג) 'כִּי אִזּוּ אֶהְפֵּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה לְקַרְא בְּלֵם בְּשֵׁם ה'' וְכוּ'.

אֲבָל מַעֲלַת תְּפִלַּתְּם שֶׁל הָעֶכוּרִים אֵינָה חֲשׂוּבָה כָּל כָּף אִזּוּ, מֵאַחַר שֶׁהֵם לֹא הִתְגַּבְּרוּ בַּתְּפִלָּה כְּנ"ל אֲלֵא אַחַר שֶׁרְאוּ מַה שֶׁפְּעִלוּ יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלַּתְּם. אֲבָל עִם קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל זָכוּ לְהִתְגַּבֵּר בַּתְּפִלָּה בְּכָל יְמֵי הַגְּלוּת בְּעֵת שֶׁלֹּא רְאוּ עֲדִין מַה שֶׁפְּעִלוּ, וְעַל-כֵּן נִקְרָא יִשְׂרָאֵל 'בְּכוֹר' וְרֵאשִׁית, כִּי הֵם גִּלוּ עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה בְּעוֹלָם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הוֹלְדַת הַבְּכוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּעִלָּה הִרְאִשׁוּנָה שֶׁפּוֹעֵעִים בַּתְּפִלָּה, שֶׁזֶּאת הִהוֹלְדָה וְהַפְּעִלָּה חֲשׂוּבָה וַיִּקְרָה מְאֹד, כִּי אִזּוּ צְרִיכִין עֲקָר הַהִתְחַזְּקוֹת בַּתְּפִלָּה, בְּעֵת שֶׁלֹּא רָאָה עֲדִין מַה שֶׁפְּעִל וְכוּ' ל:

יד. וְעַל-כֵּן הֵיטָה עֲקָר יְצִיאַת מִצְרַיִם עַל-יְדֵי מַכַּת בְּכוֹרוֹת דִּיקָא, כִּי עַל-יְדֵי כָּל הַמוֹפְתִים לֹא נִכְנַע פְּרַעַה בְּשִׁלְמוֹת, וְחִזַּק אֵת לְבוּ, עַד שֶׁהִבִּיא עֲלָיו מַכַּת בְּכוֹרוֹת וּבְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל נִצְלוּ, וּבְזֶה נִכְנַע בְּחִינַת בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחְרָא וְנִתְעַלָּה וְנִתְגַּדַּל בְּחִינַת בְּכוֹר דְּקִדְשָׁהּ שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, וְאִזּוּ נִתְגַּלָּה פְּעִלַת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל וְצַעֲקַתְּם כָּל יְמֵי הַגְּלוּת,

כנגד בחינת בכור שהוא בחינת ראשית, שהוא בחינת עבודת התפלה כנ"ל, ועל-כן ה' יתברך בעצמו לוחם עמו בכל דור וכנ"ל.

וזה בחינת סמיכת גאלה לתפלה, שקדם שנכנסין בתפלה להתפלל על צרכינו בתפלת שמונה עשרה אנו מזכירין גאלת מצרים ומזכירין הכנעת בכור דסטרא אחרא, כמו שאומרים 'כל בכוריהם הרגת' ובכורך ישראל גאלת', וכזה אנו מזכירין עצמנו מה שפעלו ישראל כבר בתפלתם, שזהו בחינת הולדת בכור דקדושה, שהוא בחינת עבודת התפלה, פי על-ידי זה נתחזק הלב להתפלל כנ"ל, ועל-כן אז אנו מתחילין להתפלל, פי עקר ההתחזקות בתפלה הוא על-ידי בחינת הולדת בכור שהוא בחינת גאלת מצרים, על-ידי שאנו מזכירין עצמנו מה שכתב פעלנו על-ידי תפלתנו וכנ"ל.

[**ובכר** מבאר לעיל מזה באות ז', אף חזר ונשנה בשביל דבר שנתחדש בו מענין בכורים (השלמה מכת"ו):

אבל מחמת שעמלק בעצמו לא נפל עדין, רק שנפסק יניקת פרעה ומצרים ממנו על-ידי הריגת הבכורים וכנ"ל, על-כן אחר-כך אחר שיצאו, התגבר עוד והפך את לב פרעה ועבדיו, ואמרו 'מה זאת עשינו וכו', וכל זה על-ידי קלפת עמלק שחזר ונתעורר, כי הוא מתעורר ומתגבר בכל פעם. וזה שאיתא במדרש (מכילתא בשלח א) 'ויגד וכו' פי ברח העם' שהמגיד היה עמלק, הינו כנ"ל, כי המגיד והמסית לפרעה לאמר שישאל ברחו ושיתגבר לרדף אחריהם זה עמלק, פי זה מעשה עמלק, שיתגבר בכל פעם ויכחיש הכל, ויכניס שכחה וטעותים בלב פאלו לא היה עדין שום ישועה חס ושלום וכנ"ל.

ועל-כן אחר שנפל פרעה וחילו בים לגמרי, אחר-כך בא עליהם עמלק בעצמו, כי הוא בעצמו לא נכנע עדין כנ"ל, ועל-כן התגבר הוא בעצמו ולא הסתפל על כל הנפלאות והישועות שעשה ה' יתברך עמנו ובא להלחם כנגדם, פי הוא בחינת ראשית, שמתגבר

פרק ד

בשמים ראש מר דרור

בפורים מאיר הארת מרדכי הצדיק, אשר כל ענינו הוא לאמץ ולחזק את כנסת ישראל הנמצאת בתכלית החלישות וההסתרה, שתתגבר לזעוק ולהקיש על דלתי רחמים מתוך אמונה בכוחה של כל תפילה ובחסדי השי"ת שיושיענו למענו

בבחינת פנים בפנים, הוא מתגבר לבטל זאת, ומכניס בלב כאלו כל התפלות הם לריק חס ושלום ואינם פועלים כלל וכנ"ל.

ועל-כן רצה לכלות את ישראל לגמרי חס ושלום, 'להשמיד להרג ולאבד' וכו', פי עקר פח ישראל הוא על-ידי תפלה שהוא בחינת חרב וכלי זינו של משיח, שהם הצדיקים שבכל דור כנ"ל בהתורה הנ"ל, ואז פשהחליש דעתם מלהתפלל, על-ידי זה התגבר הוא בבחינת חרב שלו, בחינת ועל חרבו תחיה' (בראשית כז). ועל-כן רצה לכלותם לגמרי חס ושלום על-ידי חרבו, שיש לה כח פשאין ישראל מתחזקים בתפלה שהוא בחינת חרב וכלי זינו של ישראל כנ"ל, פי בזמן שאין הקל קול יעקב, אז 'והידיים ידי עשו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה סה, ט).

וזו הפלת המן עמלק הוא המחליש לב בני ישראל בסוף הגלות, בעת שהגאלה מוכנת לבוא, רק צריכין עוד כמה תפלות לגמר בנין המשכן, כדי שיכמרו רחמיו יתברך וישוב אלינו פנים בפנים, והוא בתחבולותיו מחליש לב האדם כאלו כבר אפס תקנה חס ושלום, מאחר שרואין אריכת הגלות כל כך, שזה כמה שצועקין ואין נושעים וכנ"ל.

ובן מבאר בכונות האר"י ז"ל בכונות פורים (פע"ח פורים פרק ה), שהתגברות המן אז היה בסוף גלות בבל, בעת שפבר התחיל התקון למעלה שיחזרו פנים בפנים, והוא רצה לבטל זאת, ועל-כן התגבר לבטל בנין בית המקדש וכו', עין שם. נמצא בעת שפבר הגאלה סמוכה ומוכנת לבוא, וכבר התחיל התקון למעלה

וזהו בחינת אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמֵלֶכָּךְ בְּן חוֹרִין וְשִׁרְיָה בַּעַת יֹאכְלוּ, אִי לָךְ אֶרֶץ וְכו' (קהלת ט), כִּי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים שֶׁהֵם עוֹסְקִין בְּמִשְׁפָּט, צְרִיכִין לֵאכֹל בַּעַת וּבְזִמָּן בְּיָשׁוּב הַדַּעַת בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְלָקְלוּ הַמִּשְׁפָּט עַל-יַדֵּי פִגְמֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְכוּ"ל. וְכֵן מוּבָן בְּהַתּוֹרָה 'חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן' (בְּסִימָן סא), שְׁעַל-יַדֵּי מוֹתָרוֹת אֲכִילָה נִפְגָּם הַמִּשְׁפָּט.

ועל-בן אָסוּר לֵאכֹל קֶדֶם הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ויקרא יט) 'לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם', כְּדֵי שֶׁלֹּא לִפְגַּם בְּמִשְׁפָּט עַל-יַדֵּי הָאֲכִילָה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה נִפְגָּם הַתְּפִלָּה חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֶקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה עַל-יַדֵּי תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט כְּנ"ל.

ועשו שְׁפָגֵם בַּעֲבוּדַת הַבְּכוּרָה שֶׁהִיא בְּחֵינַת תְּפִלָּה, וּבִזְזָה אוֹתָהּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בראשית כח) 'וַיִּבֹז עֲשׂוֹ אֶת הַבְּכֹרָה', הִיָּה הַפְּגָם שֶׁלוֹ עַל-יַדֵּי תַּאֲוֹת אֲכִילָה, בְּחֵינַת (שם) 'הִלְעִיטְנִי נָא' וְכו'.

על-בן, עַל-יַדֵּי שְׁנֵהֲנוּ מִסְּעֵדָה שֶׁל אוֹתוֹ רִשְׁעוֹ, שֶׁהוּא פָּגַם תַּאֲוֹת אֲכִילָה, עַל-יַדֵּי זֶה פָּגַמוּ בְּמִשְׁפָּט, שֶׁהוּא פָּגַם הַתְּפִלָּה כְּנ"ל.

ועל-בן רָצָה הַמֶּן יִמַּח שְׁמוֹ לְהַתְּגַבֵּר כְּנֶגֶד צְדָקוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחֵינַת שְׁקָלִים, וְאָמַר וְעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כְּפָר כֶּסֶף אֲשָׁקוּל עַל-יַדֵּי עֲשֵׂי הַמֶּלָּאכָה לְהַבְיֵא אֶל גְּנוּזֵי הַמֶּלֶךְ (אסתר ג), כִּי צְדָקָה בְּחֵינַת

כִּי עֶקֶר הַתְּגַבְּרוֹתוֹ הִיָּה עַל-יַדֵּי שֶׁהִשְׁתַּחֲוּוּ לְצִלָּם בֵּימֵי נְבוּכַדְנֶצַּר וְעַל שְׁנֵהֲנוּ מִסְּעֵדָה שֶׁל אוֹתוֹ רִשְׁעוֹ וְעַל שְׁנִכְשָׁלוּ בְּנָשִׁים נִכְרִיּוֹת וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מגילה יב.), שְׁכַל הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה הֵם בְּחֵינַת פִּגְמֵי עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה. כִּי הִשְׁתַּחֲוּוּ לְצִלָּם שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה - כְּפִירוֹת, שְׁנֵה הַפָּךְ עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא אֱמוּנָה כְּנ"ל. וְנִכְשָׁלוּ בְּנָשִׁים נִכְרִיּוֹת שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית, זֶהוּ פָּגַם הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא בְּחֵינַת חֶרֶב דְּקִדְשָׁה שְׁתַּלְוִיָּה בְּתִקּוּן הַבְּרִית, בְּחֵינַת 'חֲגַר חֶרֶבְךָ עַל יַרְךָ' (תהלים מה) כְּנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר.

ונהנו מִסְּעֵדָה שֶׁל אוֹתוֹ רִשְׁעוֹ זֶה בְּחֵינַת פָּגַם הַמִּשְׁפָּט שְׁזוֹכִין עַל-יַדֵּי צְדָקָה, כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר. כִּי אֲכִילָה דְּקִדְשָׁה הוּא בְּחֵינַת צְדָקָה וְחֶסֶד, בְּחֵינַת תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט, בְּבְחֵינַת 'צְדִיק אֲכַל לְשֹׁבַע נִפְשׁוֹ' (משלי יג), בְּחֵינַת 'גִּמְלַת נִפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד' (משלי יא), כְּמוֹ שְׁאָמַר הֵלֵל כְּשֶׁרָצָה לֵאכֹל: אִיזֵל וְאִגְמַל חֶסֶד עִם נִפְשִׁי, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (ויקרא רבה לד, א). כִּי צְרִיכִין לֵאכֹל בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל בְּבְחֵינַת מִשְׁפָּט, בְּבְחֵינַת 'כִּלְכַּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט' (תהלים קיב). וְזֶה שְׁפָתוֹב 'אָבִיךָ הֲלוֹא אָכַל וְשִׁתָּה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אֲזוּ טוֹב לוֹ' (ירמיה כב), כִּי תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט עַל-יַדֵּי אֲכִילָה דְּקִדְשָׁה.

התפלות לריק חס ושלום, שזה הטעות נמשך מקלפת המן צמלק כנ"ל.

ועל-כן היה הכנעתו על-ידי מרדכי ואסתר, שהם בחינת כלל התפלות של ה'צדיק האמת' ו'כנסת ישראל'.

כי מרדכי היהודי זה בחינת 'צדיק הדור' שהוא בחינת משיח, שהוא בחינת ריח, שהוא פלול מכל התפלות, כי כל מלחמתו וכל הפכישות שלו הם על-ידי תפלה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. כי מרדכי הוא בחינת (שמות ל) 'בשמים ראש מר דרור' שתרגומו 'מרי דכיא', כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה י), הינו בחינת ראש ושרש של כל התפלות שהם בחינת ריח, בחינת משיח, כי הוא בחינת 'בשמים ראש מר דרור'.

וזהו 'בשמים ראש' - 'ראש דיקא', בחינת ראש ובכור, שהוא עבודת התפלה כנ"ל, הפך בחינת 'ראשית גוים צמלק', שהוא בחינת התרשלות מהתפלה, כאלו עדין לא התחלנו לפעל כלל. ומרדכי בחינת 'בשמים ראש וכו', שמחזק את לב כל אחד ואחד מישראל להתחיל בכל פעם מחדש להתחזק בתפלה, כי כבר פעלנו הרבה, אך עדין אנו צריכין לפעל הרבה מאד עד שנגמר הבנין בשלמות, בחינת בנין המשכן, להחזיר ה' יתברך אלינו בבחינת פנים

תקון המשפט, שהוא תקון התפלה, והוא רצה להתגבר כנגד זה, פי עקר התגברותו הוא כנגד האמונה הקדושה שהיא עבודת התפלה, פי עקר האמונה תלוי בתפלה, שצריכין להאמין שה' יתברך כל יכול והוא מלא רחמים ומתאוה לתפלתן של ישראל ושומע תפלתם תמיד וכנ"ל.

וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יג): **שאמר לו הקדוש ברוך הוא: רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליך**, תמן תנינן **'באחד באדר משמיעין על השקלים'**. פי עקר הצדקה הוא בבחינת שקלים, פי מבאר שם בהתורה הנ"ל שצדקה הוא בחינת משפט, שעל-ידי זה יודעין איך ללחם עם החרב שיהיה קולע אל השערה ולא יחטיא וכו', עין שם, שזהו בחינת שקלים, הינו שהצדקה היא בבחינת שקלים, מחמת שעל-ידי צדקה זוכין לבחינת משפט שזהו בחינת שקלים, בחינת משקל, שיכלכל דבריו במשפט, דהינו במשקל, שיהיה קולע אל השערה ולא יחטיא כנ"ל. (ובענין שקלים היה בלבי הרבה לבאר, אך לא אסתייע מלתא לכתבו בזמנו ונשכח):

זו. נמצא שקלפת המן צמלק היא בחינת הקלפה המחלשת ומרשלת לב האדם מלהתפלל, מחמת שרואין אריכת הצרות והגלות רחמנא לצלן וכנ"ל, שזהו בחינת 'סבירינן יבשתא הוא' הנאמר בהתורה הנ"ל, שסוברים חס ושלום כאלו כל

ישראל לקשר תפלתם, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל.

ואסתור היא בחינת פנסת ישראל, בחינת התפלות של כל אחד ואחד מ'ישראל' מה שמתפללין בתקף אריכת גלותם וצרתם בגוף ונפש, והיא נקראת אסתור על שם ההסתרה, בחינת 'ואנכי הסתר אסתיר פני' וכו' (דברים לא), כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חולין קלט:). הינו שבעת אריכת הגלות נדמה כאלו ה' יתברך מסתיר פנים ממנו, וכאלו התפלות הם לריק חס ושלום, אבל פנסת ישראל עם קדוש, בחינת אסתור, הם מחזקים את עצמם בתפלה תמיד, אפלו בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה, אפלו החלושי פח שב'ישראל' שאין להם פח לסדר תפלתם פראוי עד שמתגברת עליהם מלכות הרשעה בחינת מלכות אחשוורוש, בחינת 'ותלקח אסתור אל המלך אחשוורוש' (אסתר ב), גם אז הם מתגברים בתפלה תמיד.

כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה טו:) ש'בשעה שבאה אסתור לתוך בית אחשוורוש ונסתלקה הימנה שכניה צעקה אז 'אלי אלי למה עזבתני' וכו', וזה רמז על כל אחד מ'ישראל', כשיורד חס ושלום אפלו למקומות שהסטרא אחרא בחינת מלכות הרשעה מתפשטת שם, והקדושה שהיא השכינה

בפנים וכו' ל. וכו' נגד עצם הגדלה ונפלאות הישועות וכו' שאנו צריכין לפעל עדין, לא התחלנו להתפלל פראוי כלל, ואף-על-פי-כן כבר עזר לנו ה' יתברך הרבה מאד, אף בכל יום ויום אנו צריכין להתחיל להתחזק ולהתגבר בתפלה מחדש, כי לגדלתו יתברך אין חקר, והוא מחזק לבנו לבטח בחסדו יתברך תמיד, ולהתחזק בתפלה תמיד, כי אין שום תפלה לריק חס ושלום, רק כל תפלה ותפלה עושה רשם ונבנה מהם קומת השכינה שהוא בחינת בנין בית המקדש וכו', עד שישתלם שעור קומתה, אז יפמרו רחמיו וישוב אלינו וכו' פנ"ל, שכל זה הפך בחינת קלפת המן עמלק, ועל-כן הוא מכניע ועוקר קלפתם הרעה.

ועל-בן באמת בשעת גזרת המן התחזק בתפלה הרבה, כמו שכתוב (אסתר ד) 'ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, ויקרע מרדכי את בגדיו ויזעק וזעקה גדולה ומרה'. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יב:) 'בן שמעי בן קיש, שהקיש על דלתי רחמים וכו'. וכן הכניס בלב כל ישראל להתחזק בתפלה, כמו שכתוב (שם) 'ובכל עיר ועיר וכו' וצום ובכי' וכו'. וכמו שכתוב (שם ט) 'ודברי הצמות וזעקתם'.

נמצא שמרדכי הוא צדיק הדור, בחינת משיח, בחינת ריח, בחינת שרש כלל תפלות ישראל, שאליו צריכין כל

מסתלקת ממנו, צריך גם כן לחזק לבו אז ולצעק 'אלי אלי למה עזבתני' וכו'.

בחינת ריח שהם מתפללין בתקף ההסתרה בעת אריכת הגלות כנ"ל.

ובל התחזקות בחינת אסתור לצעק תמיד לה' יתברך היה על-ידי מרדכי המרמזה על כף, כי מרדכי בחינת צדיק הדור עוסק תמיד ללמד עם כלל ישראל בחינת אסתור שיחזקו עצמן בתפלה תמיד, אפלו בעת אריכת הגלות בכלל ובפרט בגוף ונפש, אפלו בתקף ההסתרה, כמו שפתיב (אסתר ב) ויהי אמן את הדסה היא אסתור בת דוד, כי אסתור נקראת 'הדסה' על שם התפלות שעוסקים בהם תמיד שהם מעלין ריח טוב כהרס, כי גם התפלות של החלושי כח שבשארל שהם בבחינת אסתור, בבחינת הסתרה, גם הם מעלין ריח טוב לפניו יתברך, על-ידי הצדיק הדור בחינת מרדכי שאליו אנו מקשרין תפלתנו, שהוא מעלה גם תפלתנו לפניו יתברך לריח ניחוח.

וזהו 'היא אסתור בת דוד', כי גם התפלות אלו של חלושי כח שבשארל שהם בבחינת הסתרה, הם גם כן יקרים מאד ונקראים 'בת מלך פנימה' (תהלים מה). וזה בחינת אסתור בת דוד, בחינת ברפא דמלכא, שנקרא דודו של הצדיק, כמו שפתיב (שיר השירים ה) 'זה דודי וזה רעי'.

וזה 'פי אין לה אב ואם' - 'אב ואם' זה בחינת המחין, כי 'אב בחכמה' ו'אם לבינה', הינו מחמת שאין להם מחין לאלו החלושי כח, על-כן צריך הצדיק לגדלם ולחזקם בכל פעם.

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יג): 'ואת מאמר מרדכי אסתור עשה פאשר היתה באמנה אתו - מלמד שהיתה יושבת בחיקו של אחשורוש, וטובלת ויושבת בחיקו של מרדכי'. הינו אף-על-פי שהתגבר עליה תקף מלכות הרשעה, היתה מחזקת עצמה בכל פעם, והיתה טובלת ויושבת בחיקו של מרדכי, דהינו שאשה יראת ה' בחינת אסתור, בחינת התפלה של החלושי כח שהתגברה עליהם זיהמת מלכות הרשעה, אף-על-פי-כן לא הניחה את מקומה, והיתה מחזקת עצמה בכל פעם להטהר ולהתקשר לבחינת מרדכי שהוא הצדיק שבדור, לקיים מאמר מרדכי

כי כל החיות והגדול של אסתור שהיא בחינת פנסת ישראל הוא על-ידי הצדיק הדור שהוא בחינת משיח, כי הצדיק הוא מכניס בלב ישראל ומחזק לבם להתפלל תמיד, והוא מקבל כל תפלתם שמקשרין אליו, ומעלה אותם לפני ה' יתברך, ובונה מהם קומת השכינה וכו', כמו שמבאר שם. וזהו ויהי אמן את הדסה היא אסתור, שהוא מגדל ומעלה את תפלת ישראל שהם

האחרונה תגדל מאד עד שלא יהיה נזכר כל כף תקף הנסים של הגאולה הראשונה, וכמו שכתוב (ירמיה טז) 'ולא יאמר עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים כי אם חי ה' וכו', וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות יב:) שתהיה גאולה אחרונה עקר ויציאת מצרים טפלה לה. ומגדל השמחה שיהיה אז תמיד מעצם רבוי הישועות והנפלאות שיהיה לנו אז, לא יהיה נזכר כל כף שמחת יום טוב שהם זכר ליציאת מצרים, כי גאולה האחרונה תגדל ביותר הרבה מאד, ויהיו כל ימינו ימים טובים, ימי ששון ושמחה, וכמו שכתוב (תהלים ז) 'ונרננה ונשמחה בכל ימינו', עד שלא יהיה נזכר שמחת יום טוב, מאחר שיהיו כל ימינו בשמחה.

אבל שמחת פורים יהיה נזכר גם אז, מאחר שעל-ידי הגם של פורים שהוא מחיית עמלק ונגדלת מרדכי, זכינו להמשיך עלינו הארת מרדכי, שהוא בחינת 'בשמים ראש מר דרור', שעל-ידי זה זכינו להתחזק בתפלה תמיד גם בסוף אריכות הגלות המר הזה, ועל-ידי זה היה עקר הגאולה האחרונה, כי עקר כלי זינו של משיח הוא התפלה כנ"ל, על-כך ימי הפורים לא יתבטלו גם אז, מאחר שעל ידם היה עקר הגאולה האחרונה וכנ"ל:

יח. וזה בחינת 'מתנות לאביונים', שהוא צדקה, שצריכין להרבות בפורים, כי עקר שלמות התפלה שעל

שמזוזה ומחזקה להרבות בתפלה תמיד יהיה איך שיהיה.

ועל-ידי זה זכינו לתקף הגם של פורים אשר כמוה לא נהיתה, ונקבעו ימי הפורים לדורות לעשות אותם ימי משתה ושמחה, כי זכו מרדכי ואסתר אז על-ידי עצם קדשתם ונגדלתם, על-ידי שהרבו בתפלה והכניסו בישראל להרבות בתפלות וצעקות אפלו לאחר גזר דינם, עד שבטלו הגזרה ונתהפך הדבר שתלו את המן וכו', והיה להם גם נזכר וישועה כזאת, עד שזכו להמשיך הארה הזאת בכל דור ודור, שגם בימי הגלות האחרון הארץ המר הזה יאיר עלינו הארת מרדכי ואסתר בכל שנה ושנה, שעל-ידי זה נזכה להתחזק בתפלה תמיד, אפלו עתה שהגלות מתארך מאד מאד בעונותינו הרבים בגוף ונפש בכלל ובפרט.

וזה בחינת גדל שמחת פורים, כי זה עקר השמחה כשזוכין לידע בברור שה' יתברך שומע תפלותינו תמיד כאשר שמע תפלתנו בימי מרדכי ואסתר, כמו שכתוב (תהלים לא) 'אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי' וכו', על-ידי זה אנו בטוחים שגם עתה ישמע את שועתנו בכלל ובפרט, כמו שכתוב (שם יג) 'ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך' וכו':

יז. ועל-כך כל המועדים בטלים וימי הפורים לא נבטלים, כי גאולה

מִשׁוּף עֲלֵיהָ, בְּחִינַת 'לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי אַעֲשֶׂה' וְכוּ', הֵינּוּ כַּנִּלְשָׁה שֶׁעָקַר הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה בְּחֶסֶדוֹ, וְאֵי לֹא חֶסְדּוֹ הֵינּוּ נִטְבָּעִים בְּגִלוּת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, בְּחִינַת וְאֵי לֹא דַהּוּהָ מְקַרְבֵּינָן לְסִפְיַתָּא, בְּחִינַת חֶסֶד, 'טַבְּעִינָן' וְכוּ' כַּנִּלְשָׁה.

וְזֶה בְּחִינַת הוֹשָׁטַת הַשְּׂרָבִיט הַזֶּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּמְשָׁךְ עַל בְּחִינַת אֶסְתֵּר, שֶׁעַל-יָדֶיּוֹ זֶה הָיָה תַקְוַת הַנֶּסֶךְ:

ב. וְזֶה צְרִיף כָּל אָדָם לִידַע מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד כָּפִי אַרְיַכַת גְּלוּתוֹ בְּתַאוּתָיו וּמְדוּתָיו הָרַעִים, שֶׁזֶה עָקַר הַגְּלוּת, הוּא צְרִיף לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה מְאֹד מְאֹד כֹּל יְמֵי חַיֵּי הַבָּלוּ, וְאֶפְלוּ כְּשֵׁרוּאָה שֶׁמִּתְפַּלֵּל הַרְבֵּה וְאֵינּוּ נַעֲנֶה, וְהַתַּאוּת וְהַבְּלוּלִים מִתְגַּבְּרִים עָלָיו בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, אַף-עַל-פִּי-כֵן אַל יִטְעֶה שֶׁתַּפְלוּתוֹ וְשִׁיחוּתוֹ הֵם לְרִיק חֶסֶד וְשָׁלוֹם, רַק יִדַע וְיִאֱמִין שְׂאִין שׁוּם דְּבוּר נֶאֱבָד לְעוֹלָם, וְכָל תַּפְלָה וְשִׁיחָה עוֹשֶׂה רָשָׁם, עַד שֶׁיִּגְמַר הַבְּנִינָן שֶׁצְרִיף, אֲזַי יִפְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבַּרַךְ וְיָשׁוּב אֵלָיו וְיִרְחַמְהוּ וְכוּ', וְעַל-כֵּן הוּא צְרִיף לְהַתְחַזֵּק לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה תָּמִיד.

א. אַף-עַל-פִּי-כֵן, כְּשִׁיחָה לֹא אֵיזָה יְשׁוּעָה, אַל יִטְעֶה שֶׁעַל-יָדֶיּוֹ תַפְלוּתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים פְּעַל זֹאת, רַק יִדַע שֶׁהַכֹּל בְּחֶסֶדּוֹ וְכוּ'. וְאַף-עַל-פִּי שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לַפְעַל הַיְשׁוּעָה הַשְּׁלָמָה בְּתַפְלוּתֵנוּ, אַף-עַל-פִּי-

יָדָה הָיָה הַנֶּסֶךְ שֶׁל פּוֹרִים, הוּא עַל-יָדֶיּוֹ רַבּוּי הַצְּדָקָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁקָלִים, בְּחִינַת מִשְׁפָּט וְכוּ':

י. וְזֶה בְּחִינַת 'מִשְׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ', זֶה בְּחִינַת גְּמִילוּת חֶסֶד שֶׁגִּדּוּלָה מִהַצְּדָקָה, כִּי גְמִילוּת חֶסֶד הוּא בֵּין לְעַנְיִים בֵּין לְעֹשִׂירִים, זֶה בְּחִינַת מַה שֶׁמְבָאָר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְשָׁה בְּסוּף, עַל מֵאֵמֶר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה וְאֵי לֹא הָיָה מְקַרְבֵּינָן לְסִפְיַתָּא - טַבְּעִינָן, שֶׁעָקַר הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה עַל-יָדֶיּוֹ חֶסְדּוֹ וְכוּ'. כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁצְרִיכִין לְהַתְחַזֵּק הַרְבֵּה מְאֹד בְּתַפְלָה תָּמִיד, אַף-עַל-פִּי-כֵן אֶסוּר לְטַעוֹת שֶׁעַל-יָדֶיּוֹ תּוֹרַתּוֹ וְתַפְלוּתוֹ יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה, רַק עָקַר הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה בְּחֶסֶדּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ"ח) 'לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי אַעֲשֶׂה' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת 'אֶסְתֵּר יִרְקַקַת הַיְתָה, אֱלֹא שְׁחוּט שֶׁל חֶסֶד מִשׁוּף עֲלֵיהָ' (מגילה י"ג), 'יִרְקַקַת' זֶה בְּחִינַת בּוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוּרֵנוּ לְבָרְכָה כְּמָה פְּעָמִים 'הוֹרִיקוּ פָּנָיו' עַל עַנְיָן בּוֹשָׁה. הֵינּוּ, שְׂאֶסְתֵּר, בְּחִינַת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל שֶׁמְרַבֵּין בְּתַפְלָה בְּכָל יְמֵי אַרְיַכַת הַגְּלוּת עַד שֶׁנִּזְכָּר לְגֻאֲלָה שְׁלָמָה, הִיא בְּחִינַת יִרְקַקַת, בְּחִינַת בּוֹשָׁה, הֵינּוּ שֶׁמִּתְבַּיֵּשִׁין בְּעַצְמָן, כִּי יוֹדְעִין שְׂאִין רְאוּי לָהֶם לְהַגְּאֵל עַל-יָדֶיּוֹ תַפְלָתָם, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׂאֲנוּ מְחֻזְקִין עַצְמָנוּ לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה בְּיוֹתֵר, אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵין כַּח בְּתַפְלוּתֵנוּ לְהַבְיֵא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלָמָה - אֱלֹא שְׁחוּט שֶׁל חֶסֶד

כן אנו צריכים לעשות את שלנו, להרבות בתפלה כפי כחנו, ואז יפמרו רחמיו ויעשה בחסדו למענו ויושיענו בקרוב.

וגם זה הוא בכלל מה שמבאר שם בהתורה הנ"ל שצריכין בתפלה להיות קולע אל השערה ולא יחטיא, הינו שלא יטה לימין או לשמאל, הינו שלא יטעה חס ושלום שהתפלות הם לריק חס ושלום, מחמת שזה כמה שצויעקים ואין נושעים, שזה בחינת נוטה לשמאל, שעושה מדת רחמיו כאלו הוא אכזרי חס ושלום, כאלו אין ה' יתברך שומע תפלת ישראל.

ובן אל יטעה לומר מאחר שאי אפשר לפעל בתפלותינו, כי אם בחסדו, אם פן למה לנו להרבות בתפלה כלל, נסמוך על חסדו לבד, כי גם זה טעות גדול, כי זה בחינת נוטה מן הצד לימין שלא כראוי, שסומך רק על חסדו לבד.

כי באמת שניהם כאחד טובים, שצריכין להרבות בתפלה מאד תמיד, ולידע האמת שאין אנו כדאי לפעל בתפלותינו כי אם בחסדו, ואף-על-פי-כן אנו צריכין לעשות את שלנו להרבות בתפלה תמיד, וה' יתברך יעשה את שלו וימשיך עלינו חסדו למענו ויושיענו מהרה.

וזה החסד אנו ממשיכין על-ידי משלוח מנות איש לרעהו, שהוא גם

לעשירים, שהוא בחינת חסד, שצריכין ביום הגדול הזה לגמל חסד כל אחד עם חברו, אף-על-פי שהוא עשיר ואינו מקבל-צדקה-חס-ושלום, אף-על-פי-כן צריכין לגמל חסד כל אחד עם חברו, כדי להמשיך עלינו חסדו הגדול, שעל-ידי זה עקר הנס והישועה.

כי 'מתנות לאביונים' הוא בחינת צדקה, שהוא תקון התפלה כנ"ל. ו'משלוח מנות' הוא בחינת המשכת החסד הנ"ל, שעל-ידי זה עקר הגאולה והישועה השלמה וכנ"ל.

וזה בחינת סעדת פורים, זה בחינת תקון המשפט, כי אכילה דקדושה הוא בחינת תקון המשפט כנ"ל:

כא. וזה בחינת 'מקרא מגלה', זה בחינת התורה שנתחדשה ונתגלה על-ידי רבוי התפלות. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל, שכל התורה שאדם לומד היא באה בתוך התפלה, והם מחזקין זה את זה, עין שם. ועל-כך, מי שרוצה לזכות לחיים אמתיים, צריך שניהם, עסק התורה והתפלה, כי הם מחזקים זה את זה, כמו שמבאר שם, עין שם.

ועל-בן מרדכי שהיה מרבה בתפלה, היה מרבה בעסק התורה עם תלמידים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שהיה ראש לסנהדרין (פרקי דר"א פרק מט), ונקרא פתחיה שהיה פותח

כב. וְזֶה בְּחִינַת גְּדֹלַת עֵצֶם הַמַּעֲלָה לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, כִּי כָּל הַתּוֹרָה שְׁאֵדָם לֹוּמַד בָּאָה בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה וְנִתְחַדְּשָׁה שָׁם, וְהֵם מְחַזְּקִין זֶה אֶת זֶה כַּנִּ"ל. וְזֶה אֶפְלוֹ כְּשֶׁהַתּוֹרָה שְׁעוֹסֵק בָּהּ אֵין לָהּ שְׂיָכוּת בְּפִשְׁיטוּת עִם הַתְּפִלָּה, כְּגוֹן שְׁלוּמֵד דִּינֵי מְמוֹנוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְפַּלֵּל עַל שְׂמִירַת שְׁבֵת וְכִיּוֹצֵא. אֲבָל בְּיָדָי הוּא מַעֲלָה יִתְרָה וְעֲצוּמָה כְּשׂוֹכָה לַעֲשׂוֹת תְּפִלָּה מִהַתּוֹרָה בְּעֲצֻמָּה שְׁעוֹסֵק בָּהּ, שְׂאֵז הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה הֵם אַחְדוּת גָּמוּר בְּיִתְרָה, וְאֵז מְחַזְּקִין זֶה אֶת זֶה וּמְאִירִין זֶה לְזֶה בְּיִתְרָה וְיִתְרָה.

וְעַל-כֵּן עֲנִין זֶה לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת יָקָר מְאֹד מְאֹד, וְנִעֲשֶׂה מְזֶה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה שְׂאֵין דְּגֻמְתָּם, כְּמַבְאָר בְּדִבְרֵי הַקְּדוֹשִׁים זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּהּ (ליקוטי מוהר"ן תנינא סי' כה), כִּי מִיְחַדִּים עַל-יְדֵי זֶה תּוֹרָה וְתְּפִלָּה בְּיַחְוֹד נִפְלָא, עַד שְׁנַעֲשִׂים אַחְדוּת גָּמוּר, וְהֵם מְחַזְּקִים זֶה אֶת זֶה בְּיִתְרָה וְכַנִּ"ל:

בְּדִבְרֵים וְדוֹרְשָׁן (שְׁקִלִים כ"א). וְעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁעֵסֵק נִתְחַזְּקָה הַתְּפִלָּה, עַד שְׁפָעַל בְּקִשְׁתּוֹ, וְכֵן עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה נִתְחַזְּקָה הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת נְשִׂמוֹת, וְנִתְחַדְּשָׁה מִחֲדָשׁ בְּבְחִינַת עֲבוּר, עַד שְׁזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּהּ 'קִיְמוּ וְקַבְלוּ' וְכוּ' (שבת פח.). וְכֵל זֶה זָכוּ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלָּה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשָׁה הַתּוֹרָה כַּנִּ"ל, וְעַל-יְדֵי זֶה הָדָר קַבְלוּהָ אֵז מִחֲדָשׁ וְכַנִּ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַמְּגִלָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה שְׁקַבְלוּ אֵז מִחֲדָשׁ, עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרָה שְׁעֵסֵקוֹ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְלַבְּשָׁה הַתּוֹרָה בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, עַד שְׁנִתְחַדְּשָׁה לְגַמְרֵי, וְזָכוּ לְבְחִינַת תּוֹרָה חֲדָשָׁה, שֶׁהִיא הַמְּגִלָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת סֵפֶר תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּהּ שֶׁהִיא שְׁוֶה בְּכָל דִּינֵי פְתִיבְתָּהּ כְּסֵפֶר תּוֹרָה (מגילה טז:), וְכַנִּ"ל:

פרק ה

ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך

כלל ישראל אינם פוסקים מתפילה, גם כאשר רואים צמיחת קרן ישועה עדיין הם בוכים ומתחננים להעביר את רעת הסטרא אחרא לגמרי עדי יזכו לשלימות הגאולה

שמתארך הגלות ובכל יום צועקין ואין נושעים וכנ"ל.

ועל-ידי שחוחכין את הערלה החופה על הברית, על-ידי זה מבטלין קלפתו הרעה, ונמשך בחינת תקון הברית, שעל-ידי זה זוכין להתחזק בתפלה תמיד, פי עקר תקון התפלה על-ידי תקון הברית שממשיכין על-ידי מצות מילה וכנ"ל.

אבל צדין יש קלפה שניה, שהיא קלפת הפריעה, שהיא בחינת קלפת ישמעאל, שמשם נמשך טעות אחר בלב להתרשל בתפלה חס ושלום, דהינו, שלפעמים נדמה להאדם שפכר שמע ה' יתברך בודאי את תפלתו, בפרט כשרואה איזה צמיחת קרן ישועה, שאז נדמה לו שפכר נתקבלה תפלתו, והוא מתרשל להתפלל יותר, וגם זה אינו טוב, פי אף-על-פי שצריכין להאמין באמונה

כג. וזה בחינת מצות מילה, בחינת חתוף ופריעה, שהוא תקון הברית, שעל-ידי זה זוכין לתפלה, שהיא חרב פיפיות, כמו שכתוב (תהלים קמט) 'רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם', כמבאר בהתורה הנ"ל.

וזה בחינת חתוף הערלה ופריעה. פי איתא שקלפת הערלה ופריעה שהם חופין על הברית קדש, הם בחינת תרין ענין דמכסין על עינין, שהם בחינת עשו וישמעאל. הינו, פי עשו וישמעאל הם בחינת פגם הברית, בחינת קלפת הערלה והפריעה, שהם מבלבלין דעת האדם מלהתחזק בתפלה.

עשו הוא בחינת עמלק שיצא ממנו, הוא בחינת קלפת הערלה הגמורה, פי הוא כפר בעקר, ואינו מודה בתפלה כלל, והוא מטעה לב האדם שאין התפלה מועלת חס ושלום, מאחר

לְעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין עֲדִין לְהַרְבוֹת
בַּתְּפִלָּה וְכַנ"ל.

וְזוּ שְׂמַצִּינוּ בְּאַסְתֵּר, שְׁהִיא בְּחִינַת
הַתְּפִלָּה שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל,
שְׂאֵפְלוּ כְּשִׂרְאֵתָהּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה וְנִפְלְאוֹתָהּ
וְנִסִּים נוֹרָאִים כְּאֵלֶּה, שֶׁכָּבֵר הַכְּרוֹחַ הַמֶּן
לְהַרְכִּיב אֶת מְרַדְכֵי בְּרַחוּב הָעִיר וְלִקְרָא
לְפָנָיו: 'כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ וְכוּ', וְאַחַר-כֵּן
נִפְל לְגַמְרֵי וְתָלוּ אוֹתוֹ עַל הָעֵץ, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן גַּם אַחַר-כֵּן כְּתִיב (אסתר ח) 'וַתוֹסֶף
אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ וַתִּפְּל לְפָנָיו
רַגְלָיו וַתִּבְךְּ וַתַּחֲנֹן לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת
הַמֶּן וְכוּ'.

הַיְנוּ, אֵפְלוּ כְּשִׁכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל רוֹאֶה
יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים גְּדוֹלִים וְנִפְלְאוֹת,
שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא נִפְלָה מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-
כֵן אֵינִים מִסְתַּפְּקִים בְּזֶה, וְעֲדִין הֵם
עוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים וּבוֹכִים וּמִתְחַנְּנִים
לְפָנָיו כִּבְּן הַמִּתְחַטֵּא לְפָנָיו אָבִיו שִׁיעֲבִיר
אֶת רַעַת הַמֶּן שֶׁהוּא הִסְטָרָא אַחֲרָא
לְגַמְרֵי, שִׁיזְכָּה לְהַטְהֵר וּלְהַקְדִּישׁ לְגַמְרֵי, כִּי
אֶף-עַל-פִּי שֶׁכָּבֵר עָשָׂה לָנוּ ה' יִתְבָּרַךְ
נִסִּים וְיְשׁוּעוֹת הַרְבֵּה, וְאָנוּ צָרִיכִים
לְהוֹדוֹת לוֹ עֲלֵיהֶם וּלְשַׂמַּח בָּהֶם תָּמִיד,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ צָרִיכִים עֲדִין לְהַרְבוֹת
בַּתְּפִלָּה מְאֹד, כִּי עֲדִין אָנוּ צָרִיכִים יְשׁוּעוֹת
רְבוֹת כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ וְכַנ"ל.

וְזוּ בְּחִינַת 'וַיֵּשֶׁב מְרַדְכֵי אֵל [ביתן]
שַׁעַר הַמֶּלֶךְ' (אסתר ו).

שְׂלֵמָה שְׂאִין שׁוּם תְּפִלָּה לְרִיק חֵס וְשְׁלוֹם
אֵפְלוּ כְּשְׂאִין רוֹאִין שׁוּם יְשׁוּעָה כָּלֵל
וְכַנ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן, אֵפְלוּ כְּשִׂרְוֹאִין
אֵיזָה יְשׁוּעָה אֲסוּר לְבַטֵּל תְּפִלוֹתָיו בְּשִׁבִיל
זֶה, כִּי עֲדִין לֹא נִגְמְרָה הַיְשׁוּעָה, וְעֲדִין
אָנוּ צָרִיכִין יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים עַד
שֶׁנִּצְאָ מַגְלוֹתֵינוּ לְגַמְרֵי.

וְמִי שֶׁטּוּעָה בְּעַצְמוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִתְרַשֵּׁל
בַּתְּפִלָּה מַחֲמַת שְׁנַדְמָה לוֹ שֶׁכָּבֵר
שָׁמַע ה' יִתְבָּרַךְ אֶת תְּפִלָּתוֹ, זֶה נִמְשָׁךְ
מִקְּלַפַּת יִשְׁמַעְאֵל, כִּי יִשְׁמַעְאֵל עַל שֵׁם 'כִּי
שָׁמַע ה' אֵל עֲנִיף' (בראשית טז), וְתַרְגּוּמוֹ
'אֲרִי קָבַל ה' צְלוֹתֵיךְ', וּמִשָּׁם מִשְׁתַּלְּשֵׁל
הַקְּלִפָּה הַשְּׁנִיָּה הַנ"ל, שְׁהִיא בְּחִינַת קְלַפַּת
הַפְּרִיעָה, שְׁהִיא קְלַפַּת יִשְׁמַעְאֵל, שֶׁמְטַעֵה
לֵב הָאָדָם לְהַתְרַשֵּׁל בַּתְּפִלָּה מַחֲמַת כִּי
כָּבֵר שָׁמַע ה' אֶת תְּפִלָּתוֹ כַּנ"ל. וְעַל-יְדֵי
מַצּוֹת פְּרִיעָה מְבַטְלִין גַּם הַקְּלִפָּה הַזֹּאת,
וְזוֹכִין לְהַתְחִיזֵק בַּתְּפִלָּה תָּמִיד.

כִּי צָרִיכִין לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁבּוֹדָאֵי ה'
יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְאֵפְלוּ
כְּשְׂאִין רוֹאִין שׁוּם יְשׁוּעָה צָרִיכִין לְהֶאֱמִין
שְׂאִין שׁוּם תְּפִלָּה לְרִיק חֵס וְשְׁלוֹם,
וּלְהַתְחִיזֵק בַּתְּפִלָּה יוֹתֵר כַּנ"ל. אֲבָל גַּם
כְּשִׂרְוֹאִין אֵיזָה יְשׁוּעָה אֲסוּר לְבַטֵּל תְּפִלָּתוֹ
בְּשִׁבִיל זֶה, רַק צָרִיכִין לְשַׂמַּח בִּישׁוּעָתוֹ,
וּלְהִיּוֹת מוֹדֵה עַל הָעֵבֶר וּלְבַקֵּשׁ לְהִבָּא,
כִּי עֲדִין אָנוּ צָרִיכִין הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת מְאֹד
כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ, עַד שֶׁנִּזְכָּה לְמָה שְׂאָנוּ
צָרִיכִין לְבוֹא אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה בְּאָנוּ

ובפרטיות, ולהיות מודה על העבר וצוועק
לעתיד לבוא, ולהעתיר ולהתפלל הרבה
לה' יתברך כל ימי חייו, וכנ"ל:

כה. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה

(מגילה יד.) 'מפני מה אין קורין הלל
בפורים, בשלמא התם, 'הללו עבדי ה'
ולא עבדי פרעה, אבל הכא, אפתי עבדי
אחשוורוש אנו, (ורבא) רב נחמן אמר
קריאתה זהו הלוא'. הינו הך ולא פליגי,
כי הלל אומרים על גאלה שלמה, כמו
יציאת מצרים שיצאנו מעבדות לחרות
לגמרי, שעל זה נקבעו כל הימים טובים
שהם מקראי קדש, שבהם הוא בטול
מלאכה, כי אז נתבטל זהמת הנחש
מלכות הרשעה. אבל בפורים עדין לא
נתבטלה מלכות הרשעה לגמרי, פי אפתי
עבדי אחשוורוש אנו, ועל-כן באמת
פורים מתר בעשיות מלאכה, ועל-כן אין
בו הלל.

אבל באמת זהו בעצמו תקף הנס
הנפלא של פורים שהוא גדול
מכל המועדים, כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה, פי עקר הנס וההארה
הנפלאה והעצומה של פורים הוא, שאנו
ממשיכין עלינו הארה נפלאה כזאת
שהוא הארת מרדכי, שנזכה להתגבר
בתפלה גם בימי אריכת הגלות הזו
כנ"ל, וזה עקר שמחת פורים, שאנו
שמחים בחסדו, שאנו בטוחים שגם עתה
ישמע תפלתנו ויגאלנו מהרה.

רבותינו זכרונם לברכה ששב לשקו
ולתעניתו (מגילה טז.), הינו כנ"ל, שאף-
על-פי שראה ישועה כזאת, אף-על-פי-
כן צעק יותר וכנ"ל:

כד. ועל-כן מ'ל ולא פרע כאלו לא מ'ל'
(שבת קלז:). כי כשאנו פורע ואינו
מבטל קלפת ישמעאל, ומתראש בתפלה
מחמת שנדמה לו שפכר פעל בתפלתו
הרבה וכנ"ל, שזהו בחינת קלפת
ישמעאל, בחינת קלפת הפריעה כנ"ל,
על-ידי זה חס ושלום נתעכב גמר ישועתו
ויתארף גלותו חס ושלום, מאחר
שמתראש בתפלה, ואז יחזר ויתעורר
בחינת קלפת עשו שהוא עמלק, שהוא
בחינת קלפת הערלה, ויאטם ויטמטם לבו
לגמרי מלהתחזק בתפלה, מאחר שרואה
שזה כמה שצוועק ואינו נענה, וחס ושלום
יוכל לטמטם לבו כל כף עד שישכח
לגמרי את כל הישועות שפכר עזרו ה'
יתברך, וכמבאר לעיל שזה מעשה עמלק
שמכניס שכחה בלב כאלו עדין לא
התחיל ה' יתברך להושיע כלל וכנ"ל.

על-כן מ'ל ולא פרע כאלו לא מ'ל', פי
על-ידי זה חס ושלום חוזר ונעור
גם קלפת הערלה, שהיא קלפת עשו
שהוא עמלק כנ"ל. על-כן צריכין להעביר
שניהם, כדי לזכות להתחזק בתפלה
תמיד, פי צריכין להאמין ולזכר כל
הישועות והנפלאות שפכר עשה ה'
יתברך עמנו ממצרים ועד הנה בכלליות

הַזֶּה, שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂאֵכְתִי עֲבָדִי
 אַחֲשׂוּרוֹשׁ אֲנִי, וּמְלָכוֹת הַרְשָׁעָה מוֹשְׁלָת
 עָלֵינוּ כָּל כָּף, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ בְּטוֹחִים
 בְּחֶסֶדוֹ וּמַחֲזִיקִים עֲצָמָנוּ לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד
 עַד שְׂיִכְמְרוּ רַחֲמָיו עָלֵינוּ.

וְזֶה עֵקֶר הַהֲלָל שֶׁל פּוֹרִים, בְּחִינַת
 'קְרִיאָתָהּ זֶהוּ הַלּוּלָא', פִּי זֶה עֵקֶר
 הַהֲאָרָה שְׂמִמְשִׁיכִין בְּפוֹרִים, שְׂגָם
 בְּעֲבָדוֹתָנוּ בְּאֲרִיכוֹת הַגְּלוּת נִתְחַזֵּק בְּתַפְּלָה
 תָּמִיד, שְׂזָה עֵקֶר מְחִיַּת קְלַפְתָּ עֲמָלֵק,
 עַל-יְדֵי תַקְוָה גְּדֻלַּת מְרֻדְכֵי שְׂמֵאִיר עָלֵינוּ
 אֵז כַּנ"ל:

וְזֶהוּ 'קְרִיאָתָהּ זֶהוּ הַלּוּלָא', פִּי עֵקֶר
 הַהֲלָל שֶׁל פּוֹרִים הוּא קְרִיאַת
 הַמְּגִלָּה, שְׂמִפְרָסָם תַּקְוָה הַנֶּס, שְׂגָם בְּעֵת
 אֲרִיכַת הַגְּלוּת, בְּעֵת שְׂנִדְמָה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ
 מִסְתִּיר פָּנִים מִמֶּנּוּ, גַּם אֵז ה' יִתְבָּרַךְ
 שׂוֹמֵעַ תְּפִלָּתָנוּ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בִּימֵי מְרֻדְכֵי
 וְאַסְתֵּר, שְׂאֵז הָיָה בְּסוֹף הַגְּלוּת, וְהִרְבֵּה
 חָשְׁבוּ וְטָעוּ וְנִדְמָה לָהֶם שֶׁלֹּא יָשׁוּב עוֹד
 ה' יִתְבָּרַךְ אֵלֵינוּ חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְרֻדְכֵי
 וְאַסְתֵּר הִתְחַזְּקוּ בְּתַפְּלָה גַּם אֵז עַד שְׂזָכוּ
 לְנֶס, וְאָנוּ מִמְשִׁיכִין עָלֵינוּ הַהֲאָרָה
 הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, לְהִתְחַזֵּק
 בְּתַפְּלָה תָּמִיד בְּכָל יְמֵי אֲרִיכַת הַגְּלוּת

תפילה לפודים

ליקוטי תפילות
ח"ב תפילה ל"ז

תפילה לפורים

ליקוטי תפילות ח"ב תפילה ל"ז

יְהי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ, עוֹשֵׂה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, הָרַב אֶת רִיבֵנוּ וְהִדָּן אֶת דֵּינֵנוּ וְהַנּוֹקֵם אֶת נַקְמָתֵנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גַּמּוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, שְׂתַרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתַעֲזֹר לָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הַנּוֹרְאוֹת, שְׁנֹזְפָה לְקַבֵּל ו"לְקַיֵּם אֶת יְמֵי הַפּוּרִים הַקְּדוּשִׁים בְּזִמְנֵיהֶם" כְּרָאוּי, שְׁנֹזְפָה לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הַנּוֹהֲגוֹת בַּפּוּרִים בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה, בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּדִיצָה וְחִדּוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה מְאֹד, עִם כָּל פְּרִטְיָהֶם וְדַקְדוּקֵיהֶם וְכַוְנוֹתֵיהֶם וְתַרְנִי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּהֶם:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כְּבֹר גְּלוֹת אֲזִינוּ, שְׁכַל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ אֲשֶׁר עָלִיהֶם נִקְבְּעוּ הַיָּמִים טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים, כָּלֵם נַעֲשִׂים וְנִתְגַּלִּים וּמְאִירִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְאָנוּ צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת פּוּרִים וְקִדְשַׁת כָּל הַיָּמִים טוֹבִים, וְהָאֶרֶת הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁנַּעֲשִׂינוּ אֹז, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל אָדָם וְאָדָם בְּפְרִטְיוֹת. וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ, עוֹשֵׂה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וּבְכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה, לְמִדְּנִי וְהוֹרְנִי וְחַנּוּנִי וְזַכֵּנִי שְׂאֻזְכָּה לְשִׂמְחַת פּוּרִים בְּשִׁלְמוֹת פְּאַמַּת, שְׂאֻזְכָּה לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד בְּכָל לֵב וּנְפֶשׁ בִּימֵי הַפּוּרִים הַקְּדוּשִׁים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ קֶן, עַד שְׂאֻזְכָּה עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה וְהַקִּדְשָׁה שֶׁל פּוּרִים לְהַמְשִׁיךְ עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל הַקִּדְשָׁה וְהַטְהָרָה הַנִּמְשַׁכֶּת מֵהַפְּרָה אֲדָמָה שְׂמַטְהַרַת מִמְטָמֵאת מֵת, אֲשֶׁר צִוִּיתָ עָלֵינוּ לְעַסֵּק בְּקִרְיַאת הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת שֶׁל פְּרָה אֲדָמָה אַחֵר פּוּרִים, וְגִלִּיתָ לָנוּ שְׂעַל-יְדֵי פּוּרִים זֹכִין לְטְהָרַת הַפְּרָה אֲדָמָה, לְמַעַן נִזְכָּה לְהִיוֹת מְהוֹרִים לְקַבֵּל קִדְשַׁת הַקָּרְבָן פֶּסַח בְּזִמְנֵנוּ:

רבונו של עולם, אתה יודע שבעצם ירידתנו ונפילתנו בעמק הגלות המר הזה, ועצם ורבויו צרות הנפש שעוברים על כל אחד מישראל ועלי בפרטיות, ועצם ורבויו המצולות ים השוטפים עלי, ורודפים אותי מאד מאד מכל הצדדים, ובצרה גדולה אני מאד מאד בלי שעור וערך, ואיני יודע שום פתח תקווה לתקן ולהנצל מכל זה, הן על כל אלה אני צריך עתה נסים נפלאים וישועות גדולות ונוראות, באשר עשית עם כלל ישראל לדורות עולם נסים נפלאים ונוראים אשר לא היו כמותם, בימי מרדכי ואסתר בשעמד עליהם המן הרשע ימח שמו וזכרו וכו', אשר גם זה של פורים גדול מכל הנסים שעשית עמנו מעולם, באשר הודעת לנו על ידי חכמיך הקדושים זכרונם לברכה, וכל המועדים יהיו בטלים וימי הפורים לא נבטלים, ובתחלה היו כל ההתחלות מפסח, כי כל המועדים הם זכר ליציאת מצרים, ועכשו וכו':

רבונו של עולם, מריה דעלמא בלא, אדון הנפלאות מצמיח ישועות, אתה יודע האמת, שכל הנסים והנפלאות שעשית עמנו ביציאת מצרים ובמלחמת עמלק, בימי משה ובימי מרדכי ואסתר, וכל הנסים ונפלאות שעשית עמנו בימי חגכה ובכל דור ודור, עקר הגם והישועה הוא ישועת הנפש, כי עקר הקנאה והשנאה של כל צרינו ורודפינו בגשמיות ורוחניות, הוא רק על אשר אנו מאמינים בך ה' אלקינו, ומשתוקקים לילך בדרךך הקדושים ולקיים מצוותיך הנוראות, ולגלות ולפרסם אמתת אמונת אלקותך והשגחתך וממשלתך בעולם, אשר רק בשביל זה לא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם, ועל פן עקר הגם והישועה מכל הצרות הוא מה שאתה מקנא קנאתך ואתה עושה נסים ונפלאות, כדי לקיים התורה והמצוות לכל יתבטלו מן העולם

תפילה לפורים

נא

חס־ושלום פְּרָצוֹן הַשּׁוֹנְאִים וְהַכּוֹפְרִים יִמַּח שְׁמֵם, שְׁכַלֵּם הֵם מִסְטֵרָא דְהַמֶּן
וְעַמְלֵק יִמַּח שְׁמוֹ:

וְעַתָּה מָה אָמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה אָסַפְרָ לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, אִם
אַחֲרֵי כָל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת הָאֵלֶּה אֲנִי בְּעַצְמִי רוֹדֵף אֶת עַצְמִי יוֹתֵר
מִכָּל הַשּׁוֹנְאִים, כִּי לֹא הִתְנַבְּרְתִּי נֶגְדַּ תְּאוֹתֶי, אִף גַּם הִמְשַׁכְתִּי עָלַי אֶת הַיֵּצֵר
הָרַע, וְעָשִׂיתִי מַה שְׁעָשִׂיתִי, עַד אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עַצְמִי בְּיָדִים בְּצִרוֹת הָאֵלֶּה
צָרוֹת נַפְשִׁי, אֲשֶׁר הֵם קָשִׁים וּמְרִים מִכָּל הַצָּרוֹת כִּי אֵין צָרָה בְּצָרוֹת הַנְּפֹשׁ,
כִּי זֶהוּ הַרְחַמְנוֹת הַגְּדוֹל מִכָּל הַרְחַמְנוֹת לְהוֹצִיא נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת
וּפְגָמִים:

רַבּוֹנוּ דְעָלְמָא בְּלָא, יְחִיד קַדְמוֹן, ה' אֱלֹקִים אֲמֵת, אַתָּה לְבַד יוֹדַע לְהִיכֵן
נוֹגְעִים דְּבָרֵי אֵלֶּה, כִּי בְּאֵמֶת פֶּעַר אֲנִי וְלֹא אֲדַע תִּקְרָה הַגַּם שֶׁל
פּוֹרִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִּיּוֹת, וּבְפֶרֶט אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהַמְשִׁיךְ עָלַי תִּקְרָה הַגַּם
וְהַיְשׁוּעָה הַזֹּאת, אֲבָל אַתָּה לְבַד יוֹדַע הַכֹּל, וְאַתָּה מְרַמְזוּ לִי מִרְחוֹק לְהִתְקַרֵּב
אֵלַיךְ בְּכָל עֵת, בְּכַמָּה מֵינֵי הַתְּנוּצָצוֹת וּדְמִזִּים רַבִּים בְּלִי שְׁעוֹר, וְאֲנִי בְּעַצְמִי
קָשִׁיּוֹת עֲרַפִּי עֲדִין לֹא שִׁבְתִּי מִטְּעוֹתַי, אֲבָל זֹאת נִחְמָתִי בְּעֵנֵי הַפֹּר, מַה
שְׁעֲדִין אֲנִי מִתְּעַקֵּשׁ עוֹד לְדַבֵּר דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה לְפָנֶיךָ, וּלְצַפְצַף אִמְרֹתַי מֵעַפְר
אֵלַיךְ, וּלְצַפּוֹת עֲדִין לְרַחֲמֶיךָ וַיִּשְׁוַעְתְּךָ:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה לְבַד יוֹדַע תִּקְרָה הַגַּם שֶׁהִיָּה אִזּוּ בִּימֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר,
שְׁזָכּוּ לְנִצְחָה מִלְחַמַּת הַמֶּן עַמְלֵק, לְמַחֲזוֹת שְׁמֵם וְזִכְרָם מִן הָעוֹלָם,
וְאֵיךְ זָכוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל־יְדֵי זֶה הָאֲרָה גְּפִלְאָה וַיִּשְׁוַעָה גּוֹרָאָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר,
וְאֵיךְ עָתָה כָּל חַיּוֹתֵנוּ וְתַקְוֹתֵנוּ לְצִאת מַגְלוֹתֵנוּ בְּגוֹף וּנְפֹשׁ הוּא רַק עַל־יְדֵי
תִּקְרָה הַגַּם הַזֶּה, כִּי אֲנִי עוֹמְדִים וּמְצַפִּים לַיִּשְׁוַעְתְּךָ, כְּאֲשֶׁר עֲזַרְתָּם אִזּוּ לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר קְלַפַּת הַמֶּן עַמְלֵק לְעַקֵּר וּלְבַטֵּל וּלְהַכְנִיעַ זְהַמְתוֹ הַגְּדוֹלָה, וּלְגַלּוֹת

אמונת השגחתך בעולם, ולחזור ולקיים ולקבל מחדש קדשת תורתך הקדושה, פן תעמד בעזרתנו סלה בכל דור ודור, עד אשר תנצח המלחמה בשלמות למחות זכר עמלק לגמרי ולהעביר רוח הטמאה מן הארץ, ולהשיבנו אליך באמת ולהוציאנו מגלותנו המרה. על פן פאתי לפניך אדון הנפלאות, שתשים לבך לגדל צרות נפשנו ותביט בענינו ועמלנו, ואל תביט במעללינו, ותעשה עמנו נסים נפלאים ונוראים, נסים של פורים, באפן שתסבב סבות לטובה, שנופה לשוב אליך בחיינו חיש קל מהרה, ולא נשוב עוד לכסלה:

רבוננו של עולם, מחיה מתים, אלקים חיים ומלך עולם, רחם עלינו ותחינו וקיימנו, וקדשנו וטהרנו מטמאת מת שהיא אבי אבות הטמאה, שהם הרהורי גאוף, שהתגברו והתפשטו בעולם מאד, עד אשר "טבענו בין מצולה ואין מעמד, באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו". זכנו בכח קדשת מצות פורים שנופה לקבל ולהמשיך עלינו קדשת וטהרת הפרה אדמה תמימה, לטהרנו באמת מטמאת מת בעולם הזה ובעולם הבא, ואזכה עלידידיה לקבל חג הפסח הקדוש, זמן חרותנו, בקדשה גדולה ובשמחה רבה ועצומה, ונופה ברחמיך לקיים כל המצות של פסח בקדשה גדולה ובשמחה וחדוה רבה. ותעזרנו ותושיענו ותשמרנו ברחמיך הרבים ממשוהו חמץ ושאר, שלא ימצא בגבולנו וברשותנו משהו דמשוהו שאור וחמץ כל ימי הפסח, פי גלוי וידוע לפניך רבוננו דעלמא כלא, שאי אפשר לבשר ודם בעצמו להיות נוהר ממשוהו חמץ, אם לא על ידי ישועתך ורחמיך. רחם עלינו ברחמיך הרבים, גואל חזק, רחמן אמתי, ושמרנו והצילנו ממשוהו חמץ כל ימי הפסח הקדושים, ותעזרנו ותזכנו לצאת מעבדות לחרות מיוגן לשמחה, מאבל ליום טוב מאפלה לאור גדול. ונופה לסדר הסדר של פסח בהתעוררות גדול ובהתלהבות נפלא ובשמחה רבה ועצומה, ונופה שייבאו

תפילה לפורים

נג

עלינו ויאיירו בנו בהארה נפלאה כל המחין ודגדלות וקטנות המאירין בפסח,
באור גדול ונפלא ונורא:

מלא רחמים, עזרנו והושיענו לקיים המצות של פורים בקדשה ובשמחה
גדולה כל כך, עד שנוזפה על-ידיזה להיות נוהרים באמת ממשוהו
חמיץ בפסח, ולקיים כל המצות הנוראות של פסח בקדשה גדולה ובשמחה
נוראה ועצומה. רחם עלינו למען שמך, וזכנו עתה לפעל בקשתנו ברחמים
אצליך, עזרנו והושיענו על פי התורה הזאת לשוב ולהתקרב אליך מהרה
באמת, הושיענו מבח קדשת הנם והישועה הנפלאה של פורים, שנוזפה
להתהפך מעתה מרע לטוב, ונוזפה לצאת מיגון לשמחה ומאפלה לאור גדול:

ועזרנו והושיענו להתענות תענית אסתר קודם פורים בקדשה גדולה,
ולומר סליחות בכונה גדולה, ולזעק ולזעק אליך מאד מאד.
ותפתח את לבבי שאזכה להרגיש כאב עוונותי באמת בלבי, ועצם
צרת נפשי אשר אין לשער, עד שאזכה לזעק זעקה גדולה ומרה כראוי
לי לזעק לפי רבוי עוונותי ופשעי העצומים, ופגמי הגדולים והרבים
מאד, עד אשר יתעוררו רחמיך עלי באמת, ותמהר להושיעני ולגאלי
ממני בעצמי, ותעשה את אשר בחקך אלך ואת מצותיך אשמור
באמת וכלב שלם. אבי מלבי, יוצרי ובוראי ועושי, הורני הדרך איד
להתחיל מבחינת קדשת פורים, כאשר רמות לנו על-ידי חכמיך
הקדושים, עזרני בדרך גם וישועה נפלאה ונוראה, בדרך חדוש נפלא
ונורא, באפן שאזכה מעתה לשוב אליך בתשובה שלמה באמת, ואזכה
להתחיל מחדש התחלה שלמה ואמתית בכל לב ונפש בעבודתך
באמת, ותורני ותלמדני באמת ממה להתחיל ובאיזה דרך ועצה אזכה
לשוב אליך באמת:

רבונו של עולם, "גדל העצה ורב העלילה", תקנני בעצה טובה מלפניך, והושיעני מהרה למען שמך, באפן שאזכה מעתה לתשובה שלמה באמת כל ימי חיי, ולא אסור מעתה מרצונך ימין ושמאל, ואזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי [תלמוד] תורתך באהבה, ולקיים כל המצוות וכל הדברים שבקדשה, ולעשות כל דבר ודבר במועדו ובזמנו, והכל אעשה יפה בעתו בקדשה ובטהרה גדולה, ותחזקני בשמחה וחדוה תמיד, ואזכה בכח הצדיקים האמתיים לגרש ולבטל ממני ומכל ישראל קלפת הזמן עמלק ימח שמו, ולהמשיך עלי קדשת הנס והישועה של פורים:

ותרחם עלינו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה, שנוזה לשמח מאוד מאוד בימי הפורים בשמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה. ונזכה לקיים מצוות קריאת המגלה בקדשה ובטהרה גדולה ובשמחה רבה ועצומה, ונזכה להתבונן גדל עצם הנס הנפלא והישועה הנוראה והעצומה הזאת, ולפרסומי נסא בפני כל עם ועדה. ונזכה לקיים מצוות "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים" ומצוות סעודת פורים בשלמות גדול ובשמחה רבה ועצומה. ונזכה לקיים מצוות השכרות של פורים באשר צווינו חכמינו זכרונם לברכה, ותעזרנו ותשמרנו שלא יזיק לנו השתיה והשכרות של פורים בכל לא בגוף ולא בנפש, ולא נזיק שום אדם ולא שום דבר עלידי השכרות, רק נזכה עלידי השכרות של פורים לבוא לתוך שמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאוד, לתוך שמחה של פורים, אשר אז מאיר הארה נפלאה ועצומה שהוא הארת מרדכי, אשר אין הגמטה בכל ימות השנה:

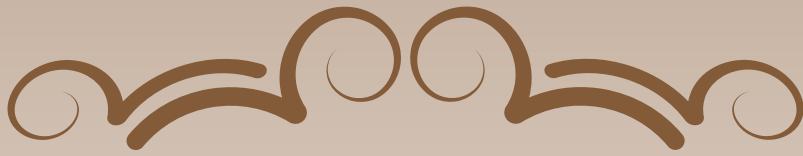
ואזכה להיות שמח בכל לב, ולשמח גם אחרים, לשמח כל ישראל עמו בשמחת פורים בחדוה רבה ועצומה מאוד, נגילה ונשמחה בישועתך בשמחה אמתית באפן שיהיה לך לנחת ולרצון, ותקבל שעשועים גדולים משתיתנו ושמחותינו בפורים הקדוש. ונזכה גם עתה בכל שנה ושנה

תפילה לפורים

נה

לְהַגִּים הַגָּדוֹל וְהַיְשׁוּעָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל פּוּרִים, לְהַכְנִיעַ וּלְגַרֵּשׁ וּלְעַקּוֹר וּלְכַבֵּל
מֵאֵתָנוּ קְלַפַּת הַמֶּן עִמְלֵק וְזַהֲמָתוֹ הַגָּדוֹלָה וְלִמְחֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן הָעוֹלָם,
וּלְמַהֲרָ עֲצִמְנוּ מְזַהֲמָתוֹ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת
מִרְדְּכַי וְאַסְתֵּר, וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ שְׂמֵחַת פּוּרִים עַל כָּל הַשָּׁנָה בְּלֵה, לְשִׂמְחָה
תְּמִיד בְּךָ בְּשִׂמְחָה וְחִדּוּהַ רַבָּה בְּאַמֶּת, וְעַל־יְדִי־זֶה נִזְכֶּה לְקִדְשַׁת וְטַהֲרַת
הַפָּרָה אֲדָמָה וּלְקִדְשַׁת פֶּסַח בְּאַמֶּת, וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וַיְקִים בְּנוֹ
מִקְרָא שְׂכַת־טוֹב: "כִּי בּוֹ יִשְׂמַח לְבַנּוֹ כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ בְּטַחֲנוּ. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי
כִּי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי":

כי גאלה האחרונה תגדל ביותר הרבה מאד ויהיו כל ימינו ימים טובים ימי ששון ושמחה, וכמו שכתוב (תהלים צ): "וגרנה וגשמחה בכל ימינו", עד שלא יהיה גבר שמחת יום טוב מאחר שיהיו כל ימינו בשמחה. אבל שמחת פורים יהיה גבר גם אז מאחר שעל-ידי הגם של פורים שהוא מחית עמלק וגדלת מרדכי זכינו להמשיך עלינו הארת מרדכי, שהוא בחינת בשמים ראש, מר דרור, שעל-ידי זה זכינו להתחזק בתפלה תמיד גם בסוף אריכת הגלות המר הזה. ועל-ידי זה היה עקר הגאלה האחרונה, כי עקר כלי זינו של משיח הוא התפלה כנ"ל, על-בן ימי הפורים לא יתבטלו גם אז מאחר שעל-ידם היה עקר הגאלה האחרונה וכנ"ל: (ליקוטי הלכות נחלות הלכה ד יז)

ואי אפשר לבאר לך בכתב בני חביבי את אשר בלבי בזה, כי מי יאמין לשמועתנו שאנשים פמותכם בדור הזה יזכו לדבר כך, ולהתגעגע כך לקדשת פורים (עלים לפרופה רנב)

בס"ד

קחו לכם שותפות נצחית בשימוש הצדיק ע"י שותפות קבועה בכל פעילות הארגון הקדוש

1. בכל עמדות נדרים פלוס
"החזיקו – התאחדות אברכים דחסידי ברסלב"

2. השאירו הודעה בקו החזיקו 04-3137-148

פורים אין לאנד

כלל אנ"ש זקנים עם נערים מתאחדים

כאיש אחד בלב אחד להכין עצמנו
בלימוד עשותך בתורת הצדיק
בשלהבת אש קודש

לקיים את ימי הפורים
בדעת אור הצדיק

נרשמים

בקו החזיקו
04-3137148

לומדים

הלכות נחלות הלכה ד'
מליקוטי הלכות

המאירה את ימי הפורים הק'
באור הנחל נובע מקור חכמה

זוכים

לקיים את ימי הפורים הק'
ע"פ הגילויים הנוראים
אשר הצדיק מאיר עלינו
משער החמישים

מגדילים

פרס ראשון
מגילת אסתר מהודרת ומפוארת

פרס שני
7 זוכים בבקבוק יין יוקרתי קל לשתייה
לקיים 'עד זלא ידע' בפשיטות

קובץ מיוחד קל לנשיאה יופץ בעזהי"ת בימים הבאים בכל ריכוזי אנ"ש

ואי אפשר לכאר לך בכתב בני חביבי את אשר בלבי בוח
כי מי יאמין לשמועתינו שאנשים פמותכם בדור הזה יזכו
לדברי כך. ולהתגעגע כך לקדשת פורים
(עלים לתרופה ת"כ)

לסודי רבנו האגרי את המועדים
שע"י אמוי וזיוויי בי"ס